U. B. BERGEN
Ms. 226

U. B. BERGEN
Ms. 226

Katalog no. 22

Tilhører det Bergenske Museum.

Relation
Angaaende Findlappernes

Herkomst i Sverrig og Finmarken, som ere i Sprog, Skikke, Gudsdyrkelse og Levemaade, ihvorvidt de ere forskiellige fra Norske Finner og Qvæner, med Hensyn til deres Omgang med Norske og Svenske, og deres Tilstand i Henseende til Religion og Sædelighed.

Allernaadigste Konge!

Efterdi Eders Kongelige Majestæt allernaadigst har befalet, at jeg skulde indsende Relation om Lappernes Tilstand i Finmarken, saa har jeg, Eders Majestæts underdanigste Undersaat, Hans Strøm, Sorenskriver i Nordmør, ikke villet forsømme at efterkomme Eders Majestæts allernaadigste Befaling, men har derfor ladet mig angelegen være at indsamle saadanne Efterretninger, som jeg har kunnet faa om Lappernes Herkomst, Sprog, Skikke, Gudsdyrkelse og Levemaade, ihvorvidt de ere forskiellige fra Norske Finner og Qvæner, med Hensyn til deres Omgang med Norske og Svenske, og deres Tilstand i Henseende til Religion og Sædelighed.

Christian den Fierdes Gudfrygtige Regiering, at Laden os
skinne mere tiltrængende, Tahen til Nora
Gulles, end Norges Gud, end Norges Konge,
at den ikke giør os mindre Ære
giver skin rigelig Fred, Fryd og Velsignelse,
og Hvilket, og kunnare skin og skrue Ind-
byggere Hæder og Priser, Hvorudover
vi ind stor Trængsel Gierder os dagligen
dag i dag nye Forslag Gulding, og vide ikke
giøre vidre Omvendinger paa vide Dage, Lige
som man vide, at den Superstition endnu
fuldkommeligen ingiver Folk mange gru-
grumme og unødige Skrøl, baade i
Danmark og Norge, ja end ogsaa vidt
omkring og rundt om os, at det er vidre
Omvendinger vi Dagner sig end Redemann
tom, ikke at skee giør en Forandring, som
er en stor Religion af Hæder skeet,
Hvilket vi ingen Ende giør sige om,
Men kan dog vide skinne Ignorance ikke
undskylles, Forsi vi vide, at skin store
Himmelrum og Forskrue Skabere, skr
Skabte vi Dage die at forunde, Lod
allenunder skin Hjemmel, at skin skulle
Hellige dem; Hvorimod jeg ingensteds
vide Dage nogen a parte Dydere og Hellig
Dage, som nogen Folk vi Forskrue Skabe
ninge, skrue Hellighed; Ligeså, der
Forskrue paa vi Dage, som Gudelig
og Christelig Vaner og Gudelighed
standne for Gudes Aasyn har vi dispute
Hvilket kan ikke vide nogle nogen Gud
lige Ingange, som vi Hans Allerhøyeste
Skabninger forskrue vide dispute
ikkevel Forskrue: og paa vi Dage vide
dispute die sin egne Dage, Hvilken kan
ikke vide med nogen Ære vide Gud
og velbehagelige, Hvad vi kan vi Forskrue

Jnnerne, shr wærkhirks Far Gud Jac Hørn
Celebrere shm, nlenr ad saadan nydelign Hvidsn,
shr i shmm Gnad ikke wærk Gnad sh shr wil
giørn i Hverknlegt var sht, at sønn Gud
vilde Gsden i Thordland, vngdger for nh Aars
Cad sehn, og vdsendlig sørnid Lector von Westen
ind vesthen Aar 1722 skulle komme hid
at nfdnrsøn, Gvorhnshs sht gik Jac ind
Missionen ihd Thordland, nu Lønnerlag var
indgaan paa Skjøtnin at vnsk sig nu Nav
nlenr nt ansht saadant Hjr, Gvis Hand
Han vgtnsh at employere Jac Ommshnin,
Hn velsnr Hans i Hvmm vænr, at nu gaar,
ifhn Gud Hland, som sig allenrowns dr cop
sønn paa nt Evigh ind nt ydort langh
Skieg; Og som Han velsn shrowns omnmaah
forfarnhs: nemasdn Cathan Hamsh ikke Jac
skomm giørt Hans shn Hsn saa sgdeleg at
Dalen sind Han: sagsh sammn Hand Jac
Hans, at Hsn skulle sht ikke frygte, Hans
skulle indtht Ondt mshrfarnes, Hans var
nu god sagne ihsnrt Hsn Gud Hosh, Hsn
og Hndelig Hand, for at sigu Hans ustkilligh,

Hvrsaa vdgjnshr Hans at spørgsm alle shn
Hjnd shr gik i Skiøng i blandt shm; Hvgal
ikke flittig nok i Hirke, Hvgaan ikke flit
tig nok dgt paa sht, som Gud Hand
i sin kaesher sh Hrsdom: forelikhsh som
shm, Hn tagsh sht ikke paa Hjnrtht og
nfdnrknmsh sht; Hgi sh strax, sh giørh
Hinmshn Hrnth, sh skagms, sh sørnhete:
Hmm skulle nu vnd kunsh dænke, at shn
Hjndelig Hjnd skulle kunh være skikk
mshr sin Hndelig nu saa hi Forsømmelig,
som sht var: Hrshlig kommer dom-Hdsm
og skem-dsmhrden sor nu dag, i sht Han
sagde Hrmmshnes: Hsnr jon, at all Gud
Hndelighed, sh vnd saadan Gud Forhørne
sh gaar sra shn sht, Hngnn Gud, ingnn Skik,
ingnn Gave nlenr sorden, ingnn Dørfr
nlenr Haan-Hinmelrig saa Hsnnm som
Jac dsm, Skjøtnin og Vnsk gaar nu
jon gandsk vorl sra shn, og sht Hn som
jeg nu sagde sig, nu ikke Haa sagn shrh

Allemann, mun nu dag kommunnelig skjøn:
Ø Farbnisher mu Løwnerslagnu paa Gnistkin
Ø skullen Gnist sker, paa sk Ø Fonkirdus Kunsk
knisn die Kirken mu Løwslagnu, og mmack
shu gork Torsdag kan Ø mu grunsan kugt sig
at Gnellagsdesk: Ø Kar mu i kang die sikkn
gjørk kugnt Ø sker die Hord Falles neen
Thor Gne, Kan nu dog nu god Gne, som mne
Forkinnek, Kormugnt Gord Kan gjør sker,
at dinnes og skjekne, og wic Ø sk i gjøren,
da skal Kan og na gjøn sker sjekn die at
sk, kom Ø mu for sker grom Gjusker mude
Kam maan samun; Knefor vnfaenr jng skig
mu, at sk skrap i sku Øpsed kugimm skig
die allen sh Kinner, kom nnn i allen skjekn om,
skiggnush Gine sk og sjøgnr shu at sk sk,
sam jng mu Kamm sagt skig, og dikkign advarn
shu, at sk ikkn skal allsjk shu Mand, kom
mu Kommun mud sk Forst, og Gusker Thomas
gon Westen, og Kan wie Kamm shu die mugjn
Eron, Knor mne Thor Gne Kinner gjrummelig

Kvnd og Forkommk. Jnnin sku Anisk skal
sku sjek sag og saa eid afgjørn: Ø at samun
sak Kan Kjnnum nu wie Kermunen for: og
gjør sku sku neen sjøgnr at sk jng mu
Kamm vnfaent skig, sa skal jng mosk skig og riw
skig i skjekker knufra sum, munn afterkom-
mun sku mun Vnfaening, sa skal sku dicei
gjnund allen sh andern Kam Kank kjkkn og
Kne sjøgnen paa land og Kand. Jnner Gn:
Kur demasgrerer Kan sag: Kar afdrog Kan
Kin paatagen rjksne Kugnes Kakkneh, nusjkindt
shu arun nucaelagn Kird sikkn kinnek Kan,
mun Kranch af Kans Kørste Gusskagn Caen,
at Kan war sku Kan sikkn war, skrfown
ver Kan Kjnnum og saa kjskig, at Kan skrap
sikk Øpsed mud skor Kmagjnd war sig paa
Kjnnu at sidern kn sk af Kan nudfaenk
Apostel-Kunrsk die sh andern Kinner, og
Kawk Kan aldenrsk mugtandne die sh Kenn,
sjn absolvered sik Kob, sa Lector von Westen
skid Kjnnkom, og fik sk af andern ommerk

Finner ath Jørn, Hvorpaa Han af Hamnin
skrap venn Hunth, nunn i lang Tid war vi,
sonn traeneg Die ath Dron sunkt, und ath
Hun jon afnu god Hugne nyttar Gud Vnta,
seing war vilsnurt, ingtic Jon Westen om,
sidst wiis Jn Han Finnulenns Heonn i sin
eaen Han Galmth Folcht Die Hamnum, sin
Han, Jomt worn Gud, meikes venn Conrinc
ved, og Gatan jna Finnesk, jon Diefwrin
Hjelig. i Jttan wund, ath sin gnunnun
Gnaud, Hunger og Saarkamm, mulun Vnting
sinn sinns Jørn om Fiin-Ogtan und Jon
ath krigesn und Hnamm oppr nu Hanih
Vec, neenn nt Ogns Brunchwin, naar sh
sht skae skrikk, ath sh sikk oplasher Haagn
paa nu fild Hnor-Hanih, sidst sh gjør
nt Hors skrowne und Hnimm. y
Jnth nunnun sh me skae Vnstyk Hesu
Hors, nun sindt minstn; Finnerne
Jon i Hign Eidfæsk Vnigner Samm
Hrigelsing skae Vnting un Hore Gud
Hammur, sin nu gjort Jon nt Hors, og
Ath Wigher, at sin gnunnun Gnaud
Hrigsing nu sindt sunkt, nidn Jnn,
sning Jna sh gamen Hushugth Eidst,
og sh allenkster Dnigent sinns Gnad og
Jrikk und Hors Hammurs Enigu,
Jon kun wisken nyttar sins sirk Jong
Haagen Adelsteens Hjadrin og sirk
Hore Steirlesens skorgth Hrunden. y
No 2. Jn sinns Gusbr Jorn Ogud, nest
nyttar Hora Galles, neenn Thor Gud, neenn
Tupiter, jon sh kaeldr Haralden Almag,
sht nu: Jnnsins Gnaud, og nu Han sin
Jamun Jon Gabrnes; Jnnn Ogud
afmaenn sh paa Hinn-Vommun und
nu krinn Jdreg oppr Hommsht, und as;
skilligh Eaggun paa, Gwikkt skae Vnting
sinn Dnigtwarend Jnamne af Jordn Jon
Hamt og af Creaturer, sin Jon Dalbndr
sh Hammun, at Jon skae Jinn god Hugt
paa Hors i Gunsk, paa sht sinnd naar

Forandrenth Aie shu Gabne oun Saturni Regn,
vidi Gwiskn aurea aetas war, shu vennforsen
wnth wnd Sovis Regin Ingivning, sen niau
kan snu Hus Oyet og niungn kuern, Gnnu
shrinnd gacher kuern Regin, nthur niau
Caulu, wnthyd pau shnun Caulu, at Gowsti
shr vidi Italien, Gwor Saturnus dog sin
Hetirade, sha Han Gwa yht Rongnrign vidi
Thracien at sin Son Soge war kennun Gow,
sykennunt, war sau god Aie og Unnrskorsigna
at killer Ering, sen Regnin nu kunn Gownlen
sishu Gar kunsht nraunlen, sha Saturnus
vidi Stani Ingivnuchus Cadlon i Kunnel
Lagd, og Gowsti Shu wnd sin Gowstandsigu
Nand, Hus Standen wisht at Sohn Ingin,
Regnin vidi Graban Hosiver, at shr war
Gund og Longigud og god Cigsdundkaun
Shushwsaahrun, Gwiskn sishu nthur
Stani og Saturni Dad aikn war shr, at
Gwa Canonizerede sh pau shrus Gushugku
Hius Regin Don, Gwor af wnd Aishus

Kungsh shu Gabne oun Saturni Gustdom
og gork Aie og Kungshaushud nr polom,
Kunnu Gwiskn wnd nr Dronligk, sishu
Eins Eishr Ekaunt Kinnerne, shr wan Ekaundt
sh Noigder, shu kom und und Hagu Gur
i sh Gowsligku Lagh, nr Kennun Conserveret
Enskue shrun Aid, Gowsti shr Skn Gar kun,
sht, sishu Kristnerkommuns Studkonst,
Nsen Gaa god Upsigt pau shtn Kages Gold,
shr Wonskunungn sinsh og pau Kinedelig,
shnun, Gun pau sh Kuern Kunskuns Studdig,
shnun, shr Wonsh udi Kuerwaruesku Gus
Gnidseig og Undskig Kwrighud, Aie at
Gaa shrun und Kuern shrus Ofgudsbrin
Gus shunnu Usdgilent. =

Ps. Kr shrus Sein Gorn Ofgud, Gom
Kuehs Hilfa-Falles, shu Gaerku Hiushus
Mand; Kuerun nr shu Gunnun Gunskus,
Gwiskun sh unaenu af udi shu Gein Hand
und nu Kusske, und Gwiskun Gad Kussen
Hiuskn und i Sinn Hulen, Kaaur shu

Gaw schwunt mok, og und nu Hölen is
sin wunsdrn Hand, Gwrund Han skal
ylgim Hajishyrd, at sha skal klogh.
Dunn skyld Sichnshr sh, dan sagn
sh nun paa Dinchtund shrns Linns-
-Hjr, at Han wil sdlen sha Hind, sun
gidr Flesh paa Hjrnen, sau og naar sh
nun paa Hawnt at skjtn, og sha gdam
sinn Ohrn, sau sh nun nki sinn Sann,
sla sh Linn Hannum Ohr paa Hans
Ordnun. Naar sh Gar-ugnt ushdaun
sha und nogn, sla skrbrugn sh Hind
af shum Ogyld, Gwikn sh sighujkr
nki Hjh Linsher und shrns Linning
Naar sh ydlöjsr sha skrjsdn, sla klimm
sht pasabel Hind; Naar sh ydlöjsr
sha kusha, sla klimm sha sau skrk
Hind, at nu Skegt unpon sjha Haun
kun Hörn sit Galnu Hor-Ond; Gnn
ydlöjsr sh sha Hjn-, sla skann sjgnibar

Hibbrid; Hog nr allenthjr und shum
og all kusha Ordnus Magt, Gyldes
Hörn sjlin nu nogtig og nowmunhlig
Ondskinnrunsh, Gwikn i Hesdens
Gnnipol und mangn andrn, sun sh
Forgjnnus, nydr shrns ngnu Gnkunsk
sjn, Han prdmt shrns Hongs, und Ordnus
Hesistence, und, nok kun sjdrign.

Nr. 9. Kuchs Harald Höjde, sht nr
Himmelens Kundmjnd og Prophet;
Gnnn Naar skjnigunt nundnu-eldr
sun-Hjrnen i sin wunsdrn Hand,
og und nu Hammer, gjord nydr
Hors Hammer, und Gwikn Han skal
Naan paa Kunn-Hjrnen, i sin
Höjrn Hand. Naar sht naar shsdo.
Hjrsen Kan forsdaan, Gnd shrnn Hard,
ve Höjde Hamr at vndgjsh, sh Hasher
jng skrnöbsh, at gjör shrom shnn

Hibbrid; Hog nr allenthjr und shum
og all kusha Ordnus Magt, Gyldes
Hörn sjlin nu nogtig og nowmunhlig
Ondskinnrunsh, Gwikn i Hesdens
Gnnipol und mangn andrn, sun sh
Forgjnnus, nydr shrns ngnu Gnkunsk
sjn, Han prdmt shrns Hongs, und Ordnus
Hesistence, und, nok kun sjdrign.

Nr. 9. Kuchs Harald Höjde, sht nr
Himmelens Kundmjnd og Prophet;
Gnnn Naar skjnigunt nundnu-eldr
sun-Hjrnen i sin wunsdrn Hand,
og und nu Hammer, gjord nydr
Hors Hammer, und Gwikn Han skal
Naan paa Kunn-Hjrnen, i sin
Höjrn Hand. Naar sht naar shsdo.
Hjrsen Kan forsdaan, Gnd shrnn Hard,
ve Höjde Hamr at vndgjsh, sh Hasher
jng skrnöbsh, at gjör shrom shnn

Innrtsing; Dat nr eikln alln Kinnr
som Gra Linnen-Commer, allnr om sh
nid Gamm shin Mddam, nu tnn nsthr shins
Gonaldn allnr nuskn: Ai sh gaar i Cam
og Gachs kny Kigs, gon aldrn sh nnn: Sha
Gnnrdnn gonstaar sh at spillen paa shi,
ikln Gnldnr mi Cn tnn mansign at spaan
nuskn nnd shinn, ridsh allnn shin, sonn
Gaan, nsthr Gang bnfindsln dran Cinnsn,
Gnfairshr sigsigtign at bnstikln Dri sinn
i Dsijdr og Crophdr i Gaanst shin, Gwikln
nnn sha tnnign, shstonnn, at Gasd Gamm
Gtin allnn sh Gind nr nn i Dsijdr.

Staar nu nn Kind mi sorgn sinn Gnsdr
Dri Klaads og Gann Dridsnnnnsh cing ath
Wish nnd Linnen-Commign, sha i Gald
Gan ikln snnn nr nn i Dsijdr, tasdn Gain
nnd nr nasdn i Dsijdr-nnd shn Drigorign
Gammnnr, som staar ngtnsignntnnsh i
Dsijdr og nsthr shinn Gonsdignish Cnntng,
gnning, sha pan Linnen-Commnn, nsthr
gwikln Cang shn Sthnsing-Cling, Gan
Gamm tragt pan Linnen-Commign, sdigt
tnr sig Dri sht Bad, Gnorfnr Cn tan mi
Gann shn ogshrnnd Cntagnn sid Ginnsmar,
og naar shn gldsbnnnn, Cdnnr shn shr
Granniss sin Gnsd, at sh ikln nnd all
shrns Magt nldr Gangd tan bringn shn
Dri nt nnsht Bad, sonn sh Drid ginnign
Wish, naar i Cingn Commn at staan
pan at nisigtsnsigt Bad, gnn nsdn
Cntsignn shin Dsdn nldn nnsdn sd,
sdijdn, nnd nsinsn sh Gamm Ogdr, nn,
Cnn Dri shn nldn shn Ogsnd: Gwikln
sh Gamm nisvalgt Gamm Cid at sign
Gind Gas: Ai sha Gann sht at i Cingn
Sdijdn sig nnd nign Cang pan Cannn,
og naar Dri nt nnsht sigtsnsignn Bad.

Cnn nu Kinnrn Gann Gnnralidr
ngtnst i Linnen-Commn sidi sh Gnn,
gnn nsgtsdn nnd i J. G. Dn nnn Gnn,

Gann gönn die Himmelen, neen wi kann ich
siign, die ich önnerst den Gudhen Gach, Gwer Ther,
Haralden Elmaij og Hilfa-Falles mind
fennen andren Ting nenn, og ihn andhn, fom
gönn die Forhen, Gwer ich ringnen Gudh nen
Gnädhen fiigst den Hni eigenen nn afhnedt vidi
ringnen Falches neen Hni, fom indngenn
ihn Gimt fraa Forhen, og Gunichüsche
Falches neen Hni, fom
graan Gen die Gamichüsche neen ich Forhen
Aign, og indngenn ihn Föhn; Ach fraa
Gann ich ihn Enedn, at eignfom ich Gan,
nenn e Höyder neen Gropheterfraa Forhen,
und Gnädhen ich die Gföryn nedhen ich önnerst den
Gudh, neen ich nedhenst den Gudhen, neen ich Forh
fom Laedhes Fanä, og indfraan af andren af
ich Himmen, Gnädhen Gerfhen i ich afföhes
Fand. Ach ich nennen, at naan negnen
Find Hnn, Ke Gann Han fraa die nn Gud,
fom waadh i for Forhen, og Han Laafren fein

nennen du Gengdingen ihrfra, naan ich
afhnn die Han; Fraa fhal og eignfaanne
ich önnerst dn fag nedh nf den Gudh, fom ich Forh
i ihnns Aign Gann ihnns e Höyder, und
Gnädhen ich nedhenn faan nn Nun-Gommen
den ich Gönnen, fom ich gnör die ihn
fhal Hängorne neen ikken; Gnraa Gnedn,
at ihnn Haralde Höyde nn ich, ich önnerst
dorn Gudhen Gropheter neen Nunn-Mand,
nfhnn Gnädhen i Himmelen, nlenn
nnfhf, i ich önnerst den Gudhenn Gach,
ich nnedhngenn ihnns Hängorne neen
Afhfkag faan Forhen. Gnnen Haralde
e Höyde nn nnfhnft af ihn, fom nn Omn-
-fagne, nlennen fhabt die ich fhnnen.

N.S. Ergiarth fom nh Gwen und nnngn
Gnnenfaan og Laedhes Rikti; Gnnen nn nn
Gnnhn Regenter af ich Gh fdorn Gudhen
Ther, Haralden Elmaij og Hilfa-Falles.
Und Himmen nnnenn ich, at fhnnen Gh

Lysgrisher i den Nat Grad sh wie braash
i Himmelen og paa Jorden, naar sh kysser
sh Jomfruen i Tidning med Navnet Maria
Jomfru ... Tenn
Skilte er den bare sig giver for Himmelen
vil blaa Lecher; Man mener, at Han
skiller Vann sh fra Vann fra Meridius;
Men jeg har ikke Tanker derom, som jeg
ikke kan forsvare; Derfor jeg ikke
fuldkommelig har Lyst paa nogen
Tilbøyelighed at Han skal Hand Vesen
Det mere jeg, at Han skilleghand alle
sh verden er Himmelen snev.

No 6. Er nu Hånn, som sh oftere die skreves
Zeh, over den Lysgrisher, Skikkelsen paa Kvinden
Bommen, Lignelsen som
No 7 Skikken Lache Herre Jesu, nede
nu Himmelen die Jomfruen Simle og Him-
melen, nu sagt, paa sht, naar sh staar
paa Bommen, om Grad Ostre sh skal gjem-

skreves Zeh over den Lysgrisher, at Lignelsen sh
kan gaan die nu i Himmelen, Jomfruen sh og
Jesu videre sig.

No 8. Er Himmelen Biørn og Lache Hval,
de Skrift, sht er Himmelen Biørn. Denn
Biørn Angrer sh af Jomfruen i Himmelen,
forsi sh nødig maa Lecher nu Biørn paa
Jorden for at Snedigt Levnetsur, og Lacher sh
Onde Hund, som sh skreves Lacher Klemm
Ostreds Hund, Hvorom jeg nu ikke agter at
melde, naar jeg kommer die sh 23 og 24de
Figur.

No 9. Er sh Draug, som skulde Himmelen
fra Jomfruen, nemlig sh Ønsker Jesu sh verdens
Onde Vesen; Og sh Ønsker Draugen,
skulde Himmelens Vesen, og ved sh mashe,
sh Sh skal drage Jomfruen; Det Kvinn, som
er Himmelen drager Draugen, skal Dragen
Enden, som er Himmelen og Jomfru
No 10. Lache Niba Liliches, Lovnedrags-
Mandsh.

Nº 11. Laches Silliches Olmaij Sönndags-
Maurhn.

Nº 12. Laches Hilmann Silliches Mondags-
Maurhn.

Dissen Twen shenes Hushes Giehn, neenn
Sonn Hughna, shn sh Hacker Gor, ath sh Th. Sonn
Himmenesh Giehr Hamm gimt shn, sondsh
ath ongsaans und saa Gorhn, saa sht sh nis
neen shenes Chuligginesh Han meen shn und
Haunhn og Sonn shenes Hönnen die hunnesh
Sonn Giehr, hussjnherlig maan sh Hamm Si
me-Hönnenes Haarsorjne Gornorhn, Hi
an maahn sh nu mis ash disse Th. Silliches
shnus: Sönndagsmaurhn, ane Nimingnn
slae shn an Sönndagnn, Mondags maurhn
an sh slae shn an Mondagsnog Tisdag
Maurhn, an sht slae shn an Tonsdag
ath Han slae husorjern Nimingnn, ath sh
neesan gaan tijthnlig Gon sig og Accomoner
dere shenes Hornsorjne die nt gott Maan
Gor sh Th. Sonn Giehr; Hwarfonn sh og saa

Asbilehr shn und Hingnr, shn sh shr i
nn Hjst maa skjen die og sra Himmenn
og Gorhn. Inn Gar nogn mient giork sig
sh Carcker, at Gatan und sh Th. Sonn Asb
spisher Han Gar kiert shn at Diejdrim Him
mnchn, Gar mient nsttaarahn ern-Innigh
shn og unsoetn shn, og und Dagsn Th. Silliches,
Hwilkn saar shn i nn Cisrannde paa Th.
skrivnehn Hdragnr, shn nigaar sra Saive
neenn Chenn, sh Teing, Sal, Hilphuret Mer.
curius, und Hwilkn nogn Gar Statieret, at
Chenn mirkn allen Teing; Inn ing drenn me,
at Himmenn klinnr und sh Hungselig sn
og Gorsn, og ing Han ikkn sin Hrad Interesse
Gatan skullen kunsh Gam und at Heen Han
nnnn: shn Han kunght Hestnn Han die Mensh
sig: Saa Gamen Hubtiliteter, und Hwilkn
Han Gar giort Sacke Bohn og Hennn
Die Han nnnt gal.

Nº 13. Nr Saive neenn Selen, Hwilkn sh i
Hungsnnesh die shnus Lov om Shnrhus Skarlnn

Ofmaalenn sidi nu paa sin nun Kant opricht
Ofmaalenn, skammelsen skammelsen paa
Ord sin nu Grue, die Gwikken sin gaar nu
Hui fra Forsin, die at kn Lingun, at Lignyden
sinnes Dönnur paa Forsin gaar Opigiainum
sinun Hui die Baenn, saa Kommer og alle
Lijs, Hvarun og Grugtkvargde nur Lgaine
sinun sinun Hui die Forsin, naar Haalten
Almaij neenn Sabiertus mik dillash sht;
Dyffinkerlig dilsinsin sh Baenn, naar sh
nukn nun paa Hjunt, skaljen Fön-Kin
nunun plainur, og Baenn wi gaan und,
neenn naar sh nun kang t vorn sidi Kind
sinun allennun fra nuslun, og sin Kleinur
nuorth, saa sh kan ikkn sin at finth
die sinnes Kinn neenn Kuttis sinnes Selt
Lignun, sla sh kaesin paa Lnan og kenin
Baenn an sit Lijs, og kunnur Baenn nth Ofsin
an sin wi Kinlsin sinn, Gwikn sh og saa
sidrasking nythun Kommur.

S:th. Kaesins Kist Salichs, sh Grajstuns Hui

som sh nu kan faar, naar she nr gammene
og ziehren, som nu komb for sig: som nr
ordinair Kvigsen skyaa; Da vinskerlichen kan
sh daar vönsht af nu Hyst, for at drekken
skynsht af shen, Gvikkat shen kinsh mie die sin
Vigtsh vngaelsh, og she Kondition antagner sh
und allenrsörste Plaisir, og vnsyndvreig
Ön. Kinnrnen, som ingen Anmerkign kan
fork; Knuhne saar shnen Kirich paa Nönn
Commun, som nu Ostr. Hyst, Gvikkan sh komm
naar sh forrenunr, at nogen skae vön, paa
sht at: Sami: sh vörk skae Kingen Kan die
wrden igiinn, at Kan nidom mark knn,
Gvorfonn shnen Hyst og saa nr sat paa Kinn
die sh Vörkes Aign, som kaelsh Skarnitoitske
Calches: Vöruingen nunes Vai: Gvorom nu
skaankeignen skae mneshes vinsher No. 17.

No. 16. En Wollinere Nöyde, Gnennsh neen
Grannus Grophebe. Vide supra vili No. 9 i
Anmerkning om Waralde Nöyde. Saaban

Vnskaffnyed Kar sh og saa mid shnen
som saar Kr nisht for sh Vörkes Aign, og
skal Kan und sin Kanne naa Kinnen
vorkinnn wnnen for sh shr nrn Angnehn,
som vili sh Vörkes Aign, om sh skae Vönsom
sh Vönnen, og vntagn sh vönner, som
giörnes af sh Inmisch for wognen, sh
Kan wern sh dsiz, at Kan skae komnen sig
igiinn neen ikke.

No. 17. En Samicitske: sh Vörkes Aign: Gvor
sh wnnen sh Vörk nrn og Kavn Magt
at Disponern ovnn Kinn og Vörken for
shnes vgiinnelsnisch Engtningen og
Ornisher; Gvorfor Kar sh sat Kirken, Kins
og nu Gaisten Kirki og nu Vörk Kwseg,
som skae vnthvgiinn shn Vörk sh mie Calch
paa i shnes Vörk Vod at skae Gingon shn
Ork Kinn, som nr vppen for sh Vörkes Aign
innocenn sht og Nisst Calches, Gvikkat
jeg og Kavn margvered vinsher No. 17.

Lærer sh Samicitske Sakes, Hvem dersh
Døde sign. Haar nu en liggner for Døden,
og sh sjønne, at act Liv Haab nr sik; giør
sh strap- und særdeles Ceremonier / som
vnstaar ikke at Forige / sht nr at sjønge nr
Psalmes Sang ved Begravnesse og Gor-
vringer, om Hans maatelige Herreness
Gode sh ere gjørlige Forhaabning, vnd
Nigen Erindringen Dag og Aar Minde Bønner;
Gaar sa Prosting i Kirken Gn de Sam-
litske die Forlivingen vnd Hvi, sa nr sht
nt vist Engen, at sh Sjøn skaer, Gvor-
sfra sh komme og skal? Efter die Sam-
sh Døde, allene sin Død, som sh sa paa kaster,
og sa Grenser sht sig vnderstiker, naar
sh sa skaar paa nist paa Kommun, at
Kirken gaar sa dilvagn die Nr 22, som
nr sht Ked paa Kommun, sh en tagner
sines Sinden-Hjelper, Gvorvnder sh forskikker
at sh Sjøn Lyd Efterat nr kommen
Vnderint fra Døden, og skal vnderkommen

Eid kang og Lukon sinn Hjelper, vnen
gaar i Kirken sign ind i Samicitske
ikke sh Døde sign, saa Kirkegaar Gmerken
Konellen Kjør, vinn sin Sjønning skjøn,
om Hen ned kommer til sin Anmodning,
og Man gjør for at Kjøbe sine Kirke
sh Kvicker, Hyster, som kunde vnvorden,
vinne at aften omm i Kjøbet dilligen
vnd Anmodningen; Efterman skal vide,
at sh vinner, at sh ikke i Hyster
Offring die sh Død nr sin Vnsjønlig
Kraft die Bekjendelse fra Døden.

En vnsjønlig Passage maa jeg Gor
indføre, som for Skaar eid sidder nr
passere ved sin Kirke i Hannens
Forestående paa Helgeland, Gvilken
sin Kird som sht nr passeret vnd
og Herr Johannes, som og nu dinner
ikke mit Forestående paa nu Gaard
ved Hannen Kirke dilligenne Kverken

Jomm og skrue Konge i min Presence
Confirmerte for Hans Lector von Westen Gre
i mit Hus ex Januario i nuskommende Aar
1723. Dennem mine Confirmerte Kinder Navne, som
nu ere 25 Charge, var, da Han for 5 Aar siden
Catechiserede, nu saa gandske Voxne og Kiønlig Anbe
fik ingen Tvivl Han dem gjorde, vilde sige
20 Aar. Hans Daabe Pramelig i Andreas
Sivertsen, som Gamle i Kirken nu nylig
Død, og bringer mig Lysning alle de Han
Confirmerte Kiøn- Mænd og Qvinde
navne, navne de Samme forgiengne,
Ungdom Confirmerte Han at Dagen Efterfølg
de i Kirken-Gemme. Skal Han nu
Snart nu for i Dybde og Dron Confirmerte Chri
stne af Catan, navn nyttevel skal Han
Dag, som ingen Han Snart saa mangen veed,
i Sky, skal Han Hans nogen Kiærlig Gon, Kunde

skal nyttes Hans Diabolite Gavne Ere,
Ede ikke Kunde sig giøre, at Han Snart
skulle bekomme sig Gode Kunne Gemme,
skulle Daaber Han sin afgiørende Hjertens
Broder, som Daabt Straf Gud Han, og ikke
ingen Maade nyttevel Han ikke skulle
Skiede, Gvilken Han Snart Confirmerede: Dette maa
observeres Gudfar, at Faadan Kiønlig maa
Snarlig Skee med skal Ungdom navne nye Dø
Daabt, Gvorved man Snart, at skal navn,
Gamle Gemme-Qvinde ikke Gvilken
Catan Jo Gud vedvaagt og ordineret sig
noget, i skal mindste Skeene de Døjder
og Troppeker, skal Skae observere Hans ivrig
ste Kiærlighed: Jo Ved Gud med Gemmen sin
Ungdom, nyttevel skal Gemmen Ere,
ingnier mere afgiørende, Enggr Mødding
i ingen paa Kunne Gemmen og mere
Gemmen Skaan skyde; Men Gud Skal
Kiøgne gik Straf Gud de Samvittighe-

Salches, shr nr Forlinngnrnns Hni, shnn
nr onnr Forlinngnrnns Aign, Gworpaa shr
Venr-ikkn nn kishn Consternation Gas Gashrnn,
Gnsd-Ka Gan saan, at Aingni nnd allen sh
Gnstaign Clag paa Nünn-Bommnn, shnn
Gnnnishlns dillignnnd arskkaign Gnshnarne,
sharshknnh, ikkn nillen slejsh sig af sit Forsd
inselagnn Bed, nnn Kenn shrpaa Cagnsnn
Gas Cimnt-nnrdrlig sdaannshs, inskaic Gan
nsthnr sin Gwognnrs Caad, Kannsh dic sh Gork
nn Gnn-elnnn, sha slejshsh nnshlig Aingnn
sig nndrsjn Clag paa Nünn-Bommnn,
gik-slag ikkn Aingnnrn nnd shrisfra nrspaa
Nicht-Salches, sh Gsrisdnnrs Hni, Gworsonn
Gwognnrnn glog paa nsk-igjnnn, nnn Kin,
sjnn gik-igjnnn dic Forlinngnrnns Hni,
og sha Kannsh Gashrnn nolnt elnnnrsjn,
Gnn nan nn Cpn dic Nikenaicnc, sht nr
Gashan snew, an Gang Gan naadh Knnn,
og shrpaa slejshsh Aingnn sig af Forlinngnrs

nnns Hni nd dic sh Gsrisdnnrs Hni,
og Nikh nndnnd ikkn gaan Gnn dic No 22,
Gnn nr shrnns Cimnn-Gjsknrs Nedgaa
Bommnn; Kirkkig gkog Gwognnrnn snnd
nsgnn Gnsnarnsjnr shrs Gsn Gang, sha
Aingnn nndnnd Gnn Gsrsonn gik dic
Forlinngnrnns Hni og Kenn shr sdaann,
shns, snd dic Gashrnn nndnnd, Gorsksh sh
Csh Kannsh elnnnrsjn, Kannsh nn Steirsh,
nn Gnsd dic Gollinnere Neide, gaa sh Gan
Kigg-i elnnnn saalnsh, at Aingnn nsthr
sh Gashns Gnnsalnnng knnsh gaa Gn dic
No 22: Cimnn-Gjsknn, Gworns Gan
-naadh Gonsjkknns, at Gans Gsn skkn
knnn; Nnn shr Gang Gar nn sjnsknn
Gaingornesjn nnd Gsrsonn, Gji Aingnn
Kenn snnd aksn Clag Gas Gdaannshs paa
Forlinngnrnns Hni, saa at Gashrnn
saan sinsk nnsk, nnd shr Nisjn Kod
Gor sin Gon. Gwognnrnn, gnnn
Gansk Gonnnksk shnnn gjnkkign Gjnnnnng

Lenn oppsea gansk Confunderet skrywne, og
kunsh ikke sjeesh sig skriwe, at Lingnu
war ikkje lignen og Satan ingen lignen mer,
ska she war komt saa mangt mannen med
Aersord, skaukr ikkun lenn komt kiekt, om
sjeesh griwn skh Raadsen; Han gaa rund
Aie Raad-Forsh og dog skr sinn Sann,
som war langagtig: Gwikku Maash saa,
me jow she skr Lingne med en Dyr, som
sh wgsaerne, ne laugt kann astinneret
ikkun ut skr, med sh Overspørgsne, som
skuer med Sinne Sanne, Aji she kan
ikkun med sh accurberskh Mand ikkun
skr, skr Gamer sdørst skaud, jag minagen
Dinnes Raud, practiceres: / Sinnen Sann
indwirsh Han sdørst med mangen Buswagne,
jow og Ligen alle Lignu; Jnnesd Gaugt
Han skr ikke at Hjem-Raud mist ikke
Lagnet af Sinn Hjkn, og tad she skr
Gaugn, i ustic she Gang gansk sdiden,

Gjorsh saa sin Hjem paa sit Ongsigt
Aie she, og gjik skrpaa Aie she og jowg
sh Nibenairne, skt ne Satan ad, Gwor
sh kom sig, at Lingnu ikkn will gaan
fra Dørningnrne Hni, ska she dog paa
komt Gammen, sh dish og Helinere Norige
saa Gnaigt og dort ut i skr, Gworpaa Han
af Sannen fik sh skn kjskeign Swar, at
nikku maatte sh komsh sdrag, i sh skn
samme Moment Han nu gjagsh skn,
gjimne Hang og sh Rudern Gjsh, allerog
maatte Dingne skn, and minskn
she war nt kunst Mangsikne sin at
gjimne Han i Baahn. Dn sh war Gar,
sh Hjelkman she gamen dognum og
Marskrn Gommsath, Aji she war Ga
skonn sinnigt, at kunsh were jow
practise i sin Onkaling, som Satan
pretenderede, nsttpr li Han Gansh Gwer,
dan sh kunsh i Inneregje alle Gnsdom

wnd Haanshn, og naar sht ikkn skunsh, Gnor
wiesh Han sla wne nsttnr Ostaane anshn
Condition sinsh nsh Mennisskn, shr skiesh
sinsh Plaisir-ivli at sornoin Han wnd
sit sines Ysofreing for Hans Syign Sons
sine Ysrsochesn. Hnr war singnn anshn
Raad, wiesh Gashrnn Hann Sonnn knnn
shn, sla nnaath Han snen-sln, gnisksh Han
og saa glasksig Resolvserede, og saagnnart
shnnn Resolution war dagnn, we Gnisksn
Han sunksig knpiisn nn sdornn sinr,
Eaigns for sin Son, nnd for sin Sine, skog
Ospognnn saa nsht sigsinn saa Nnnn-
Vonnnn, Gnor Naignn nn dnn sdorsaa
sit forrign Eide, Gnorfra shn sla sdrap
nsksk Dic Nro 22 Dic Sinnn-Hjsksnn,
at knkngsn shn Syigns sin, Gnorsaa
Sonnn Vcnn sla sdrap Dic Forbindsing
og Gashrnn i sht sannnn Nonnnt vnd
sjig; Og nn sht allnnnnksligd ivli ack,
sannnnn, at Sonnnn nnn sttnrnnidsagnn
shn sanksn Dag shrngttnr Vcnnsndkom-
nnn Ksdikiret i sht sannnn Dan-
sksk, sla Gashrnn wnd nn nsjksaig
Dod nnnrksgnnnrnsk sin nsjksaign
Sine dic Singnnnn. og Dnn Cahnnn,
nnnigsnd Sonnnn, shr wnd Gashrnnn
Dod war snnsd snen-sra Dsksn, knnsigsn
Hann Gnorfor, war shnnn: Ost nsttnr Gash,
nnnn Ungsisnsing i sit Sjksrsn, ogsnsk
Han nn Sp-nnnn dic Hans Gashr &
Sine, snn sla nsttnr Hans Cankn acen,
snsk war Vcnnnn dicsnn Gnd, at Han
nnnd shn shsdo Corrnpodere kinsk wn,
sin nnkring-nisjsk Dorhn-slign Gnor
Han wiesh. og Dat nn shn varnGinnrhi
sign-naarsaign Side st dakkn, snn saa
naarsig snnr dic shnnn Son; Han nn
nnd dic Informacion og Opsdagnsn
Gnn sin Sdcvonsk, nn wne opsjisd Konsk,
og Kcinnr gsnn dingsn at nsgcstaminc,
rct. Jng Gannr wnd sirsstn Estaimen

Englisch Kann i ihre Eigstand, at sing me
Kan Overtyge at takke Gud, ihr vine nu
reinsetlig Haand Kamer visernest Kan af
Satans Klawer; Gid sdjøre Kan Immuhene
i sh'n Gork for Jesu Christi Skyld. Amen.

No 18. Se nu Gjerning, som sach Kaster Tuksacha,
sin Kammen som Lidia Marium, for la
Kun skal gjøre Kimmerne Kamer hjælpelig
at takke Frugtbarer; Du Kunde Kamer
sh sine Tanker, at omvendskiandt nu Kom
skulen allenrest vere frugtsommelig
vind at Kjøre-Vare, saa kan Kun dog, naar
sh indtinne Kraftelig mod Ide Kunde, skabe
sht om Ide nt Frugtbarer, Hvorfor sh
og saa astagunne Kunde vind nu Kinne Kom
men i sine Gjørne Haand, og som Kun ne
ringeste gjemme, Kamer sh Ideres Kunde
nu Kan at takke sig vind i sine vrige Kon
Haand, Gvilket sh og saa gjør vind sh 2de
andren Gudre sinder No 19 og 20. Men
Kvad sig allerne belangne sine Kvor sh Kar

om sinne Gjerninger, at Kun gjemme sig fra
at takke Frugtbarer, sh at Kun nedgaa
Kan for mange at Kjøre-Vare i Mørke
Kin Ide nt Frugtbarer-Kamer, da ne vi me
Gjerninger skrive sinne: Det ne ikke alle,
skiøde nu Kjerne forlangne Kammer, hvilke,
skulig maae Kan Kamer vogte af sht Kvor
Ideforun, sh'for Kan ikke Kalde alle Kan
sin begjærende Tuksacha Kunde i Jesu Kerre,
Gjen maae sht Kinne at Kan skal forlange
nu Kør, Gvilket sh usvilkaarlig drager, da
Kinne nytte Satans Underfjelse, som da
Ideforun, som nu stedtil Kand, Kamer nafa,
vrik, at sht ne nu Kør Kammen Kom
gaae frugtsommelig vind, saa gjør Kin,
sinne Kornsørgsne ved Kinne-Kammen
Ide Nikenaiene, nedaw og ved nu Kinne
som Ideforun vide No 17 ne vine sht, om
Gvad sht ne Kans Kører Kamer Ide Kaufne
vind, Hvorfaa Kan Kamer af Satan,
som ved nt vigt Offer nu skjenke, at
sht ne nu Kjøp: Gvilken Kogn Kverken

nr Hans Forsa, ikke Gaaer heimer Hans
sjesta:/ Dersom kommer Himmen Lykke die
Fuchsacha, at Hun skal forandre Dyrkinne
die nu Dronning, Gudskat ikke kan vaere Pakan
vogne for Konge at kom, ifftersi Han
Kanne nekjent dieforen at Hun gaar med
at Dronning vaere, og naar Hun da ankjer
fokke Himmen die Verker, saar Pakan
Ofter og Calsigneser for vel, som log ikke
nr Hans, men allemen Gudz Gjerning.

No 19. Er ihn anden Storm Gudinne, som ih
kaldes Saracha ellen Saragacha; Dennen
ihn skulle som ih Konneres Juno Lucina,
Saa Hensyn kaldes ih usle Barnes Fod; at
Hun skal Hielpe saa mue skrues Konne, som
Mennesker at fode og heimen mue forlose,
Med Hensyn kaldes ih at stort Mirakel,
og nu tilsigneleg Dragen for at gjoem Hensyn
imod, som mishen usle Relationer sig
selv mue forbinde.

No 20. Er ihn 3die Storm Gudinne, Gudinne
kaldes af ihn Mazzacha, ikke nr ihn skulle
vaere som Cibele eller Rea Saturni Moder, som
kaldes magna mater Deorum. Dennen
Dieskrimmer ih Dragt i Alt mueligt ond
mue Veggen Dyr, at kunne gjoem Dagen
Gyldne og Dyr Fuglesommelig og ihrom
saadanne Gnist.

No 21. Endelig ikke at Dette Hoved mue Dyr
ville, som ih kaldes Matabiadze; Det
skulle vaere Kuinne Kommune, paa ikke ih ihr
ihnd kan die Storm Konst Gud, som nr
ihrom Son Gud, ihn skulle som Deputeret,
om ih skal Faa Dyrke die Gudinnen paa
ihn Sidste Son ellen Faar, og nr ikke usle
Gnavle Hund, af Gudske ihr nr mangfal-
dige i Gudinnen Forskrue, som mue kiøbe,
Kjøbe af Kiøbe, at ih da kan die Storm
Hardhed Gud, som nr Skal ellen Gnavl-

Hans Gud, risku emne sku sammen, som
sk gamlen Egyptiers Omphtij, ovisk, slac
saan sykku die sunst Hans Dikvein skku aar.
Kommer Ningen mer kne rikj sku sier,
skan kuk ufnigjunsk Dikku-Hand, sa nr skk
gort enigen die Dikvein; Kommer sku saa
Kan skun skruk og nr slog rikn for, sa nr
skk enigen, at Efgyrkn nie Kan Ofkr, om
sk slac saan nognk; Nn kommer sku gjen
sku rikn for, saa sku i kku vorer vndnagn
Kund, sa saar sk sku kunk i Gvad sk
og saa komm neem ofkrr. Fir slod Hund
nr gjnnen Ofkrnk, som i sku Gade gjem
No 22. Fr nk Ded saa Mnnn-Kommen, som
vnknigjenn skrns enkner, sk kaches
Kittu neem Kutti, Gvilken ufnaeng med
sku spirsk Dignr, skr nr kvnd med die Kinder,
som saar inden i Cirkulen, skamegom og
slac knknigjenn med sk i sammen Ande
saamnsk fierkundsk Dignrr, skrns
Gammenr, naar sk skn kvignr a gom vil.
Fnkm nie Gjennm kom vil gn enek, skr
nr gjork af Vaslund vi sdrakj saa
mangn Dignr, neenr Kan kom vil gn
Gammen, som nr gramk Kunkom i Gerkn
og knkekkuk med enem, Kark og Gord
skr kom saa, saa Kar Kan i kom saa sku
sm Hjsk, sku gen kaches Kan Elf, sku Gom
Mibenaimo, Gjnnem die, skn enskn
kaches Kan Casijo-sku Gom Fnel, nor
Kmen die, og nnirk Gerkn vil Hjsk
nr Kans Dijrsted, som nr Gnellegnk sku
Gudsk Saracka, om Gvikkn skr nr
Aet Cnnker N. 19, die Kn; Mnnkn
om sk Dijrsted kignr Kan mnd
Kom og Dom om Kakk og somr, og
Gerkn kommer skr skat og dag; Kan sk
Kan skufer ikkn slac kak nognn Mangr,
krenk paa Hnnd, ikkn Gneenr Kan for

for Kvinnen ach Gutten seg sku die, da
skjønne han som dingsen sine hjelp
ach opdrinnen og vervinnen sin Kone
Eigendom sin Eiggen sind dicht hæi
allenun han sech ernæt ind sku dør,
Eiggen sh sher i skjikkes og drakken sh
skaeind i sjøen. han segne Gvorfor
shinn Eigher skaar paa i Linn-bauinn
nr, nevne shinn: ach Kvinnen ind sin
Aldring kan daan sh wirk, naar
han skal dsjøn sin Gammen nccnr ach
Arc nk kvinn i Kinde, og dm han kan
daan vaern Menske-Gamn dc sinn i Lann
sjør, ind han Gamn saa sh nr verpenn
sh. Shnr sh, sh i Lingnin Vcinnn
skaannsh saa Enshinncc nr Gammen,
som sesh i Cirdlen nr asshnigent,
da skal han Vcinn sher han nr nidn
og kan akkn saan kvælen nr ensher
skeder inn kom naar i Lingnin saa sh
kangn Skreg, som nr sh snr ind sh

ianshn sinh i Circulen, da skal han
skjøn sig dc Forvælnesn; Kvinne
skaar shinn Eigin sher, saa sh, som
dc sadn ikk Gn Han Shamicuske
nr ensnecht, naare Lingnin gn negn
sher nr sodrigg mc, n Anrak sh han ind
Ofkar, som ach Vælsignelse Gni,
sin da kan gaan sin dc shinn Eigin
og Vntingenr sher Eigin Linsk.

№ 23 Lachs Seib Skraij Biørn-Maarhn
nccnr sher Eigind, som nr skikkelt daark
dc at sach Sinshinnesn ovnr Vi ör,
sinn, som nk gnccigt Creatur, saa og
ach gjnn Vinnsinn Biørn, naar han
shrom dc skørgne og ensenshc.

Ignnkcig Vnkigher Gans shamn sa
cingnk gbm Ochsenaukn; Sc
Seib nr saamngnk gbm Oxhr-Exer,
og Skraij skk nr Maand. Gardi nn
Biørnnn sachn sig al'ordinaire nr
Oxhr- Skon for ach sch skk Bag-Gnes,

som thr Jacher, vnssjn thr eig nn Eagenbom Lac,
thr Soork paa Latin jurides, owr Gridlnk ack,
Jsamnn thn Leib Klaaij nr nn Latron og
Dnskjthr nsthr thrns Jnnning; Ack saa
jtnnnnr th ogsaa, at Han nr nn Dnskinnnn
for Biornnn, som kan Dnskjth Han, naar
th ikk kicfor kan sagt Hinck Jorsig, saa th
ikk nennn Jlac paa Han, nnn nudog
kan Hinefor Biornnn Ick at rinn thn ejsjth
thr, og som og Jillign, naar th nde kinn
Bonnnn, forend th gaar jc for at mich
Biornnn, Jamr nnsagt Han at Han Jlac
jtedragn Biornnn sin Dnskinnnefn, kan
Hinefor thn dic at gaan sjth Biornnn.

No 29. Kr Biornnn Jrennelenr Jsiri, som th
kacher thn. Jng Jamr sagt kicfornn No 8.
At Jsiri nlenr Biornnn Jacher af Hjnnnn
for nt Jnceigt Jrnatkn, og onnedsjonst th,
nne Jillign Jacher alen th Jrnatkinnr af
th og Jamnn sjr, som kan rekes af thn, so
Jnceign, sha nsjher Biornnn slog blandt alle
nn for Preference, Jnskn th kenn nnd

tht Jaan Jsriels nelenr Gjids Hind: Mnn
r Jnor Jnllign th nnd Jacher thn, sjsher
th sig eigenn Jrnn for all nnthn Mac
th Hinn sjde og sagn Jans Hinc, tht
for An for nh nnthn og sjsth Mennn,
th nnsht for nt sjsth Hagn og Jingnn,
Jaar thrfor nn Hinc Kan Jaar nn
Biorn og kommnr Jinn Dic sin sjth,
Jnor Hinck Konn og Born nr kirken
for, da gaar Han ikk Jrapnied sjthn,
nnn Jagnr nn Jacher Hinp, thn Jsikkn
Han nic sjthn nnd Gjlnnt, Jaa
Jans Konn Jonr thn, og naar Hnn Jonr
tht, grsbnr Hnn Jrap thrnsthn, nnn
Han bragnr Dic sig eigenn, Jnskn Jaa,
Knth nnnn th Jaagn eigenn Jagns,
Jnorfor Konn inrednr Jdrag, at thn
Jnlign Gjids Hind Biornnn nr Jalsk,
og gjor sig bnrnnd at dagn einodsin
Jnaals Andlonst eigennnnn thr for,

Jnn thr Jaacher, vnssjn thr eig nn Eagenbom Lac,
thr Soork paa Latin jurides, owr Gridlnk ack,
Jsamnn thn Leib Klaaij nr nn Latron og
Dnskjthr nsthr thrns Jnnning; Ack saa
jtnnnnr th ogsaa, at Han nr nn Dnskinnnn
for Biornnn, som kan Dnskjth Han, naar
th ikk kicfor kan sagt Hinck Jorsig, saa th
ikk nennn Jlac paa Han, nnn nudog
kan Hinefor Biornnn Ick at rinn thn ejsjth
thr, og som og Jillign, naar th nde kinn
Bonnnn, forend th gaar jc for at mich
Biornnn, Jamr nnsagt Han at Han Jlac
jtedragn Biornnn sin Dnskinnnefn, kan
Hinefor thn dic at gaan sjth Biornnn.

No 29. Kr Biornnn Jrennelenr Jsiri, som th
kacher thn. Jng Jamr sagt kicfornn No 8.
At Jsiri nlenr Biornnn Jacher af Hjnnnn
for nt Jnceigt Jrnatkn, og onnedsjonst th,
nne Jillign Jacher alen th Jrnatkinnr af
th og Jamnn sjr, som kan rekes af thn, so
Jnceign, sha nsjher Biornnn slog blandt alle
nn for Preference, Jnskn th kenn nnd

tht Jaan Jsriels nelenr Gjids Hind: Mnn
r Jnor Jnllign th nnd Jacher thn, sjsher
th sig eigenn Jrnn for all nnthn Mac
th Hinn sjde og sagn Jans Hinc, tht
for An for nh nnthn og sjsth Mennn,
th nnsht for nt sjsth Hagn og Jingnn,
Jaar thrfor nn Hinc Kan Jaar nn
Biorn og kommnr Jinn Dic sin sjth,
Jnor Hinck Konn og Born nr kirken
for, da gaar Han ikk Jrapnied sjthn,
nnn Jagnr nn Jacher Hinp, thn Jsikkn
Han nic sjthn nnd Gjlnnt, Jaa
Jans Konn Jonr thn, og naar Hnn Jonr
tht, grsbnr Hnn Jrap thrnsthn, nnn
Han bragnr Dic sig eigenn, Jnskn Jaa,
Knth nnnn th Jaagn eigenn Jagns,
Jnorfor Konn inrednr Jdrag, at thn
Jnlign Gjids Hind Biornnn nr Jalsk,
og gjor sig bnrnnd at dagn einodsin
Jnaals Andlonst eigennnnn thr for,

Som kaldes Ilf. Over Han Gruppen saaledes
Han kaldes ind Kongerne Artillerregiment
sin hjemlige Expedition, og naar han da
Arbeidet ind igjennem kommer til Ilfeldt
Dr paa Hjemmet, saaledes Hinderup Hans
gaarden ansigt over ind Byggen Arbeid-
Vark af sin Mund; Da skal og kjende i
Ingelstad ind Hans, som indbyrdes Gen-
skab, saaa sk sige Salving af Hjerte som
Mennesker, Gudskelov almindelig skal
Den Forsamling for Mennesker og skal
alle, at sk saa faldt skal Ingelsk Skri-
ving Gamle ner gjemt skal Omgivelser
skal: At kjende, saaledes Mennesker
Gamle indskrænket, som for ner mindre,
Dette Kongen Det Hjerte, Hvor at Hjer-
merker, at Han Gamle skal Bibelen
Engjelske Arbeid andre andre Hjemmet, og
Mennesker andre for Hjemmet at Bruge
d: at sjunge, ind Gudskelov Bruges Sjungen
Han gaar ind i Hjemmet, og Klemmer,

nytter forskrevne Mennesker, Tilsigelse
sit Ønskeskab Arbeid, Combinerer dog sin
Bruger andre Venner, for ved Han afhjelper
sin Ensomhed; Derfor skal Forældre Børns
vise Relationer i sig selv. Dette og vil
saaledes sige ner bekjendt om Menne-
skenes Beskjæftigelse; Gudskelov sk Gamle
vise selskabelige Egenskaber, skal nu ikke
sige skal vandre; Dersom af skal nedskrive
Sammen ved Mennesker, Sammen giorde allerede
ind Caracteer, og Sammen-ind Villelse
gjør skal. Kommer og alle omkring
vist ved Datters Ejendommelighed, vindskabelige
at regler kan være nytter skrevne Corre-
spondence ind Dagbøger optjente
ind Gamle Bøger ind andre.
Mærkeligt ner skal, at Gudskelov
ville Dagbøger Sent indkøbt Skandskab
ved Klinger Sammen, Gudskelov sk Gamle,
naar Klinger mødes ikke ville gaar
af sit Sted fort, end og naar skal
gaar ikke for fort og ikke ville Skandske

Miben Almaij: thu anskin Mariæ,
Kan. Christo. Ingell etc:

Relationen
dorthelig i sig selv.

Enthog nughwnnelsom af thesse forrunsøn
thu Omstendighether wnder hwilcke Conventen
Explication kan sin og wærdh, Kiennes
sine vndervnnelige Eidsskaid og Forbun
Alliancé ch dic thenne Eid vnder Satan
sin kwnnh wille; Daa thog, nthwrdi ch thenne
alle vnkiennelt, at ch thu Forb, som sa,
Enthes Kiennes Satan, vnkiennes sig thog
for Christne, thu wnn Løgn og Fraban
nugang Gawn affagh Kiennelse og alle
Gaus Opwnningher og act Gaus Velsign
og dilligin kwnh allenne at thron saa
thu Evn-Evnigin Gud Fader, Sønn og

Hellig Aand, Hwilcken thog wnde at
Evangn wil forunskon sig Lagh at thsaa,
Enthes kan omvtaen sig selv dic at Kiæ
sen Gud Herren, Gud nemnen og dic
sligin Skab, og vnderlich sig at kwnh
vnfagnes thne Veggn, Eligin saa ch Gar
dinth thenes Fingher og Kiennes for
dic thne Vdgyd; Daa og alle Evighedig og
Hwerdig Vwrighed, thu vorin thennes Gud
sin wne dic Hwerdighes ch gaa dic Vcaudt
thenes Kiesortrench Kiendskaunech, forvra
gen thenes Velbehagneligheter, vnsjnder
sleig at Kiesen sin Gaw dicaudt thne
at vp sætte Gudsdyrk i Dagons Compel,
jng mennen, thn cag thiggior at Kiennen
dic thenes Cæ sin Jesu Christi saunh
Lengsn og Dod, da thog maatte mich,
Hwor ifftingig Kiennen Kjerlich Satan
Vagerk wnde Kiendskab og Kiendsken, act,
Gaa Gaw jng Gud folgnech Hyperissnis
Willen forsyndigen, nu thne Hwo thom

Gwnrhnn Gnisdeig nllan Hanrsig Dwrigynd
Dielfonun Gan knisht giorn sak Enhnsh vblandt
Kinnwnun die Cnmunhesn, nuhnl Gworfonn
og Gwrennhs Kinnwnun, shr vlog nnn Christne
og vbbln, Gnnnn Gndag Satan dillegn, nuhnl
og paa Gnd Maark Lektor yon Westen zid
vynd for Grnugang Dnstornnn og Dnstrishr
Gnaden lign vblandt shin.

1. Dil Gan die shnn Eid ikkn mennt nnthnn
Gnisdeig nllan Hanrsig Dwrigynd nuonligth
ak nisrnth nognt vblandt Kinnwnun,
Dnsynshrlig Kinnd Kinnwnun, Gwisln
Gaelshr die lanya Kinnd Nyggnun, Gwor shr
nn Gorgnad af Gnd Mosn for shrnn Inwrdyn
og af Gnnnshnnn for shn snw, og sht
Gorsli sh Gonn sin langt op nis Kinnshnn,
ak nignn nshr shn, gon Dnsynshrligny mant
die ak gaan paa Kinn, Gan Komnn op die shn
2. Dnsnn nn Gnisd nnd Knish gaan paa Kinn,
Dllod vlog ikkn Gan nhaddign, nn Gor
snthnignn Gan ak forcark sin ordinaire
Gnnnigynd Gan Gamn, og gaan nogln Mdln

die Kinnds for ak opsagn og gnnerlikkln
vblandt Kinnwnun. 3. Gn ikkun sh Kinnn
ganyln Gan, gon Gorstaan shorrsk, ogom sh nn
Gan lærn ak forstaan og snarn die nogen Gaa
Gorwnngal, Gnaan sh nutnn Gan shn nun nllan
Knshn Kraft: Ogi sh Gann ingnn nis, nnn
flyttnr Gnn sht nnn Grnsdnginlos Kinsh die
sht nushl, Cignsom Gorhn Galshn for shnnn
Creatiner, gon og Gan ikkn ny likshn Gnrsagn
die sht Gnsh, gon gaar i Gnang Gor shn:
gaar die Gnds Gord, Gorstaar sh vlog inthnk
Wishnn nutnn Gnadnaan wish Gorgn nllan
Gorklarn Gor shn, nnd nnndrn naan Cign
nnd shn perfect Kunsk Jaln sht Kappijln
Gprog. 4. Om naan vblandt shn gnllen anstie
slnk ack Gor Gtark Ingvisition, Gaunh sht
for shnnn Eid sent intnth Gnightt, nnnn
vg Gaunh Gnnr nn Kinn Gorlaidt sh shorrsk
Kinlshr og grund Gnn i Anwrdijn gaant
onnn die Gnnrrig og paa shi Cignn Kinsh,
Gnor sh benwn Gnin for ak examinere, Gogt
Gharnn Eidgod; Gworfonn Kongnn, nsthn Lektor

die Kinnds for ak opsagn og gnnerlikkln
vblandt Kinnwnun. 3. Gn ikkun sh Kinnn
ganyln Gan, gon Gorstaan shorrsk, ogom sh nn
Gan lærn ak forstaan og snarn die nogen Gaa
Gorwnngal, Gnaan sh nutnn Gan shn nun nllan
Knshn Kraft: Ogi sh Gann ingnn nis, nnn
flyttnr Gnn sht nnn Grnsdnginlos Kinsh die
sht nushl, Cignsom Gorhn Galshn for shnnn
Creatiner, gon og Gan ikkn ny likshn Gnrsagn
die sht Gnsh, gon gaar i Gnang Gor shn:
gaar die Gnds Gord, Gorstaar sh vlog inthnk
Wishnn nutnn Gnadnaan wish Gorgn nllan
Gorklarn Gor shn, nnd nnndrn naan Cign
nnd shn perfect Kunsk Jaln sht Kappijln
Gprog. 4. Om naan vblandt shn gnllen anstie
slnk ack Gor Gtark Ingvisition, Gaunh sht
for shnnn Eid sent intnth Gnightt, nnnn
vg Gaunh Gnnr nn Kinn Gorlaidt sh shorrsk
Kinlshr og grund Gnn i Anwrdijn gaant
onnn die Gnnrrig og paa shi Cignn Kinsh,
Gnor sh benwn Gnin for ak examinere, Gogt
Gharnn Eidgod; Gworfonn Kongnn, nsthn Lektor

von Westens Forslag, paastode de, at en saa-
dan mild Omgang skulde lettere og faste-
re kunde holde dem i Uvidenhed og
Vantroes Blindhed, allernaadigst skaanet
dem ved Missionairerne har ladet proclamere
sin General-Pardon for Grand Afgudsdyrkerie og
Satans Dyrkelse, samt andre skrækkelige og u-
skyldte grove, uforsvarlige Synder, som
de kunne endnu begangne udi Uvidenhed,
hvilket og saa sandelig er ikke en liden Grund
til de slemmes Uvidenhed. 5. Saa har
ingen Frygt eller nogen Anstød de kunde
Lide, uden meest eller kunde vente, at
Satan skulle have havt dem saa i sine
Strikker og Snarer, som nu ved von Westens
Udforskning og deres egne Bekiendelse
for ham, skulde være, er blevne forunderlige.
Hvem skulde ikke kunde undre sig, at
mange af dem, som vare ikke oplyste, de
dyrkede Gud saa synlig med udvortes Andagt
og mangfoldige Taarer, naar de gik til

Guds Bord, skulle dog tillige med forn
et Hierte med sig, udi hvilket de dyrkede
Djævelen til Satan, og havde et Altare
hiemme, paa hvilket de gav ham
Offer, naar de kom hiem. Og herforuden,
naar en Qvinde tilforn har indstillet
sig til Herrens Nadvere, og han samme
med sit fornøielig Svar paa de ham
foresatte Spørsmaal; som med andre
Bodfærdigheds Tegn har giort sin Frelst
forsikkret om sin yderlige Renhed,
har man ingen Betænkning giort sig
om at skulle tilstæde hannem i de hel-
lige Ting; thi de Ting, som hænger
ved hans gode Gierninger og signa exter-
ina pœnitentiæ, skulle udmerke ham
som den allerværdigste Giest fra
de store herlige Naadetid,
hvilke man ligesaa hidt, som Qvinner,
som selv hvilke et act for mange,

og hørdt det dog ikke for Øÿne.

2. Og Qvinderne, som vare mange og døbte, djærlen
baade Gud og Satan tillige, da de staar klar
sagen uden Tviering, Kleine (a) som er sagt til.
forum, da vare disse Folk uforenlig Efter-
kommere og Børn af de Indvaanere af de alderigste
ste Asiatiske Scyther, der fulgte ind med
Odin og endog disse Nordiske Lande til at
beboe og bebygge, hvilke, ligesom de til forum
udi Scythien havde været vandt, holdt sig
til Fieldene, hvor der var Anledning for
dem til Skytterie og Fiskerie, og formedelst
Beqvemmeligheden til at være separered, som et
Frit Folk iblandt Indbyggerne fra andre,
hvilket er det, hvorudi Finnerne endnu til
dag i dagene, stadtnemer sin høiste Lyksalighed
og derfor ikke med det beste Palais, i hvil-
ket til sin Frihed skulle være, bijtte
sin elendige Finne-Hytte paa Fieldet,
som tiidt og ofte er fornummet, besynderlig
med 2de Finner, som boede, da jeg var i
Norge 1709, dog til sig og lod underføre til

Kiøbenhavn, hvor de ikke alleene bleve
extraordinairement vel opklædte og be-
tractered, men endogsaa meget anseelig
opklædte, og dog undertiden ikke kunde
overtale sig at forblive ude den tijd,
de vare komne til, men forløb høistnødt,
og begav sig tilbage til sit forrige
Finne-Levnet og fornemmeligen gode Dage,
alleene, som jeg herom har hørt, som med
sine Kone og Haandter Jon Mortensen, tidt
havde hørt, for at vise sin Frihed som
nu: Hvor at komme til mit Propos
igien: Disse gamle Scyther havde undsat
sig paa Fieldene, hvor der iblandt andre
vilde Dyr er stor Mængde af Rensdyr,
hvor de opsøgte, efterdi ikke andre Creatu-
rer paa Fieldene kan føde, har lagt sig
efter, kunde at fange og tamme Rens-
dyr, hvilket siden havde forøget sig
saa høit, at en Finne kan have 1900
Rensdyr, paa det ene af dem Standsk kan

Gam ithnk, Mor, Os, Hodag Mind Ae
shrn & Dok og Lesher. Fisk Himmer nlenn
Selyster nn sla i shrns nnlign Arighe Himm
wnd ivle shrns Afguirligh Mnrhon og Fjirkle
yn, ja Himmrinn, som sh af shn Sorn Legge
nlenn Evolemand Ein Gamk Lerk, Gnikk
Snesn fra shn nnn Lesher Ae shn anshn, fra
Gorreclern Ae Skrnnnn nn Venn Gorplanlnk,
ikk allenn ae shn Mind Harhigkabnk i Sorge
og Sjerrig Gannh, nnn n Hogsaa Gisin Christen
Gornnen nn Venn i Mnnelhn i lagn nil,
Hrngk, Ags Gnnrkin Gamn shn gainln Morhn
Gn mnnelen nnd Aelsonn arbrirkt paa at
Mnrhigngkelsh shrns Afguishrinn ibeanrt shn,
nnn Gast nsernt sa Laogk nnnnn i Mrig nnd
Aelsonn; Egi i shk Gan Gan Gnijgt for, at
Christi anknnrlh Lige skulln a abnnbarn Gnn
Mörkhrik Mnhrstjiggnligghrhr, saa Gan Gan
og saa nsernt nnnnn gnklisstig, sihn shtln
Lisns Anlknnshesk, nnd sinn Afguishrinn at
forbleinh shrns Minn, at sh ikk skulln
gisn Agk shrsaa, nllenn sn shk Ae at nandrn
shrngthn i Candgnd, nnd Aelsonn, sa Gan nsi

Hnhnskabnk, som nan Gans nginn i ln,
ginring, ikk Gamh for nognk Gankant
at Gnijgtn; Skk Gnlenn Gan sh sennn,
som Gnn nsi Gnorgn og Gnnrig gnrlikk
Christin i sh Gorsk Christendommegaibr,
og Lillign nnd ack shk annkk Gandg,
Gask Gabk Himmrnn, Gnnkk Gaame for
Himmrnns nishrn Oplysning og Afgn,
shrins Gabrijshelyn, som for shk annkk Gand-
Gask, Gragn shn Liebor Cign Omsorg,
nstnnrli sh, som Aelsonn nn nnesht, Gonk
for nnagn Nilen Gark Gra shn i Gine
shnn. y Gag Gnnk me og saa Gagn shk
shrtie, at i sh Capistijk Eisher, Gragn
Gresstnnn og saa nnnnn ondring for
at nisk Himmrnns Gnugn, nnd Gan
Gine, Gnikkn jng Gog nie nstnnrlark, Gnar
som shn Gorrign Gaison, jng nnnnn
Himmrnns Gaugk Gralignnsk Gorligns,
da Cignsaame som nii, Sirku Gformali
sonen, Gar nngnnn Gresk i sin Gannig Gnd

Thorstand not die at giörr sit synbarh ebcandt
thun og saa thu unnunsh, nnd inninnern thh
Gamh skuld sa, som skunn nu; at a parte Mesio
nnarii, som Gamh kagh sig nfthn at forstaan og
Laen thruns Sprog, Gamh benunn irsaud die thu
Og thh nu sa Carsagnu, Gnorforn thh Gerken
sthn Ofguthrain nu vnGaelsh Liccignun di Ge
stanconnunu, Gnichnu sh accnnin Gorn u i
thamunh, sa thethru nod giör Gejesh sd for
Gnshnskabnh i Gamunh, nfthnrs Gnhnskabnh
som kerkun, og nnd Catans ragligu Gnichnuiu
ugingu Gamh Gestadfesterkun i Gerkn i
thruns Hinthun nnd Gristendomunu, som
kun cag sh don Eidr sh af Ginechun vidsan
sig die Gorsandeingnun, af Gresdun benu
thu prerekknt og forkaarnt.

3. Gfthnrs sh at Gar die thun eidgaandt Girun
thu an nnd sin rogn og Bedragnun at op
Gach sinn Ofguthrain ebcandt Ginnarun
saa sh at ekkn allennunsdn ekkn Gra thun Gar
nnerk gansh nisrejekt, nnn nndogsaa Ga
nnn nnerk i Gred Grug og Gjengn, saa Gar
Gan nthn alt ennne sin Gjnnthnun Geach og

Plaisir thruncher, at Gjennun og rinther kirken
gaar die Kirken, Gjörer Guds Ord og bruger
Sacramenterne; Eg giörer thh at Gan nne
nnd, at alt saadan thruns Kirkegang og Nem
menteries Grug sent ikke Gineforn thun af
Gans Kiör og die Calighed; saa længe sh
nnder ikke nnn kenden fred,
Gammelig oplysder, og af ganskn Gjerten
Forsagner Gannun nnd at Gabes Ord
og alen Gans Gjennuingner, thun at kisse
Calighedes Mirker, Dorkt unnuer jng, som
sh ikke Anglagh og paaskegnuth Grugt
Gjörer, og ikkenunes Sacramente, som sh
nnderkleig bruger, skal sh stonnnen
forbjennun thun, saa nn sh at Gan knokr
nfthn, saa nn sh Gannun ikke nænge
gjennuk, at nærn Kilenhet af sh sammen
Minuk, thr rinther kirken Kilenher Guds at
annannen Ofter af sh sammen Gienher,
thr rinther kirken j slog i ikke nfthn Apostelens

Formaaning vilde Falligen Kiøbmænd: forbløffne die
Gud, og ach mænd indskrifft i sin gemme Hierte,
som vinder sidder paa Gud, nyttende
Han mand Han ærres ligesaa mignett mod at
staar en Parallel mand Gud, som Gud mandens
og benyttes ved at staaen en Parallel mand Satan,
thi begge Dage finder Han sin Interesse.
Derfor Satan saa længett sin stole mænd
Derfor staar Kiøbmænd omvalter, nyttende
Han præsenterer sig ikke for sin vilde sin
egne Skikkelse neden sin, men under
anden Afguders Skikkelse og skamm, som
er ach sin paa Kiøbm-Pommerne afgilligen
Afguder, Hvilke Afguder neden Gud, som
sin Kalder sine skraak Dichter som vi, sin
nem vel tjenerligen die at forstaa sin Kaus,
saa og som sin, sin nem vanskelig ligen at bin
kiænn sin Gud. Og nyttende ligger sin som
finden præsikkes om sin stoen Himmel: Hin
mimelens Gud, Jorden sin for, at sin nem ikke
andet neden fjendtligt, at dinnen baash sin
Gud, som i Verden: Hvorfor præsikker for
sine, som og sin Gudder, som sinnes Jorder,

Ind nu sinnes Mennesker og Propheter
Verden sine at dyrke. Hvi gior sin Gud
Hine enkelte sinnes stoen Gudder, saa vel
som sinnes egne Afguder, og mellem
Midenaimos: Satan, Hvilken sin og kaldes
Midenglmaij, Ingil, Sakan, Midno, men
sin anser Hans dog ikke paa sine Mands
Han ansees nyttig Skrifften af mand Christne,
Hvilket Hans skamm Bogstaver sin giver
Hans gode Dicktamen: Chi Midenaimo
vntydes sine mehn Maijk, Midenglmaij
sine mehn Mand, Ingil sine mendene Le,
mel neden sine mendene Himmelens
Skamm neden Gud, og Sakan saa mege som
sit skamm Midno, vntydes Hog sine mo
Himmen neden Dragten. Dermed Mi,
denaime neden Satan, Hvilken som mon
af sine Forkla mer at vorden sin stemmen
som Lucifer, sine staar paa Mimmen
Bogstaver mindre d. 5. gide mi Exempl
omm brændevin: Hvorfor sin den for
at kan Gingen die, vnskyldelig at sin

ikke skal vær for Christi, Eigenskab og saa at
Gud kan dicsoin thu ingenlunde, naar vi
giöre Gud vilde, allene vilbragte Hans
Hans Kiærlighed, Sjelene. Hannem forgive
vi gierne die Hans vi Imidlertidig Sagen,
dog ikke med Hinden Vanvare, vilde Hans
skraa nu afbrudt, saa ikke allerbedre nu
skrive, men med en Time Vare, allene og
vilde at Glæde Vennerne og Veskabe, da Han
nu Atter forlangende Bogen skulle Ophold haa,
Vennerne thu sit Øjenmaal og Mad Han nie
vi skulle giöre. Men at jeg vil

2. Skal forny dette Maaned vi skjelne vilde for,
vanskelig Lemmelse Brud, da vilde og saa vil
Gaven skaffe for at dømme Gud, da vi vil for,
forbeholde at Taale (A) Om vores Offerlam
og Aaben (B) Om vores Drikkelse Offer
(C) Om vores Opofrelsesfæ- med Skaar
og Hans Engle. (D) Om vores Mening
om Sjelens Existents efter Døden. (E) Om
vores Omgang med Hinanden.
Og endelig (F) Om vores Omgang med
Hegge Sacramenterne. Allelujah

A. Vores Offers Ofringer og Skikke:

Jeg har vil min Explication over Anno-
dominj, saa vil jeg vil min Relation
videre Gang vilde, at Hannem giör
Offringer, vil die vi nu, vil Die vi
vilde af vores Offerlam, som vi ofre
allene Gud vil vilde vil vi allene Gud alene
Gud at giöre vilde, vi for Gaben
vilde vilde kortelig at forklare:
1. Hvor vil vores Offer vi Gaar: 2. Hvorfor,
vilde og af Hvilke vores Offeringer Gaben:

1. Eigen jeg vi Gaar vores Offer, nemlig
vil vilde Creature, saasom Hvidvilje,
Hjorde, Gjedebuk, Hjorde, Lam, vil Gaar
og andre Fugle, vilde vil Gaa
giøre Ere- Gjerne, saasom Lam
og store Hannerne die Stor-Gud, Hak,
Thor og Odin die Wavalden Olvodij,
Baaske die Vilja- Valles, vil Mennesker
vilde die Vidi, Nibenaiso vilde
Satans Vilde die Satan, Loens

Hvorledes die Saize allene Poene, og
Rollen, samt Opinion-Emner die Gud-
dom, Ånd og Liv die Eib Almaj etc.

2. Ostrus skal Ingen paa nogen Maade
for skal kunnen Creatürer, som skal ostrus, ska
bliver nogen skal Creatür, som er destineret
die Ostre gandske i værk, nogen skal skal være
nok Pcag er gaaet die Gudom, og skal paa
skal Acten, som er ikke Creatür, nogen skal gaaen
Enkeltinger Verden og bliver skal Offrid
die Alm, som skal skal Gang ostrer die, og
bliver skal sandsen kiggende; Men Gaven skal
kiggen Acten, som Sön Hannerin, Ån,
gjennemtrænger skal i Hjemmedalen ikke Gaven,
ska bliver saaledes Gnek Ostre indlagt
ikke en skal die i Gudom og gaaet Menneske
og dialekt med Mund, Gnisken Kvinden
skal giennem og klasser sig skal Hjerte,
paa skal skal kan Ånd og være dannet paa skal
Gud, Gaven skrives Ostre kiggen sig skal,
og saaledes af skal Ord skal skrives Gaven
bliver kendt mellem sig skal og Gudom Kirke
og Skaark; Og dette saaledes Gnek
Ostre alene for skal, skal er i Fod-
-sted, saavel Ånd og die skal, skal er
alene sig skal, naar skal giver skilles,
bliver at kiøre ene med i skal Fadres Navn,
efter skal som die Gaver ikke Indvielse
af min Forklaring anser Nr. 17 af Ind-
-komne er anført. Saaledes
Gnek Ostre, som ikke af nogen Slags
Ske skal alene være, men og paa Ånd
Pcag Vække; Kvinden skal Gnek sig, at
skal ikke være Ånd Pcag, Gnekkelt
skal Pcag giver Enkelte sig paa, ska er
skal Engel, at kommende Ostre
ikke Gaver være Egenskab ock,
Gaven skal die at ostrus Kendskab,
Ende, og ska man skal Pcag Gemenskab
at tænke, og skreven efter Ånd Pcag
at Gaven skal Skaark i Fadres die
Navn; Alene og man skal Ostre Creatür
ikke er destineret die at Gnek Ostre,
Gnekkelt som die Ingen Skade, ska Sammen-

thenker thu, som giör sht Ostner, sha vennes
thuslige Qvinner, som kan vern nok die paa
nie Eid at forlevern sht, Qvikkent Qvinnes
paasyn nsthen Ostnerens Kjönnes; Qvikkent nr
kan forvörthe at kenne Qvinner die,
Qvinnene at forlevern nie Hyndetelinge
sdsje, og Qvinner at forlevern at kunne sje nie
nnd Qvindelser kan, og paa Grundlag, nsthen
Ostnerne undersöge forlevernes paa Sammen
Dag Ostringne skuer, sha at sht kunde
skraf vel vinne kvinde. Thaar nie skjelder
Qvinner nr forsamlede og Ostnerne vende
sælvanlige Ceremonier af skarne Kjönner
og Dyrlægerne die thu Afgive Ostnerne
gjöre, om kan sje vere nogen Fos thu og
Kjönsforskjel i thu Dag, hvorfor Ostnerne gjöre
nie Qvinner vörde, Qvikkent sh Sager indifferent
nie kan sht skuer vende, i nogen senere Dag
nogen Qvinder-Ding, og Qvinder skraf nie Qvinder
afgaaende, som af samtlig Ostner Qvindelige
forrettes, vinde Undersögelse af thu, som
Ostnerne gjöre og af sje, som samme Eid
Ostringne i Afforvrigt vel vinde skrap

Proponen af Qvinder Ostnerlige Lovrekt i
Stykker under Ostner Navn, Land for
Land, Hvi sh maa in sht Qvinder skraa Vejr
i Stykker, og skraa Dagner thu som Ostnerne
gjöre sht Vesen og Grundlag Stykker skraf,
og under skrifter Ord: Vidner i Sid Sammen
sht Ostner af vinde Gerder die nie Gjer-
ning for vinde Gjerder, og Gjerning
i sht nogen sht; Legger sht paa Afgjörelse
Sekter, nogen om sh Eigne Sekter Gjerninger,
vinde gramme sht vinde Sammen Ord vorde thu
skal vinde i Hænde Sjöth og Lovrekt Sjöl-
skaber af Ostnerne skjelde, som Lyst nr,
thu som gjöre og gjör Ostnerne vinde
samtlig Sinn, vinde Vidner Ostner Gjerninger,
og Alleige Stiger og Sjöger skn Gang,
som nr gjör thu Afgjörelse die skrn, som de
ostnerne die. Og vinde som Vel vinde Eigen-
vinde Lærdom skraf nr afgjörelse, Leggen
vinde paa Sekternes Gas sht Forvrigt
Sted, som Vel nr ostnerne, nogen og vinde
vinde sh thu i Forhold Gas sht vinde, om

sh eingen Achtung gaben; Eingen sig allen
thres Eigenlichen gemüth sh Innerste Ester, sig
vermuner offenbahren sh thres Esters Art,
vilken allenaun Salen, Art at betrachten
thres Sinnes og Vee, og sha thnen saadan
Esterung paa sin Herlighed Art sht sammen
at skee Exempel Annen, Enkesten gemen
saadant Esten, Emedan kan sht nen sh Gunst
Esten, som i sin Eigenn værk og forthienst,
men allenaun Gnaden Art Esgudens
Eiendom, allen sh, som sig selv kunne forn,
skeent, nu saadant Esten, Gvorfor ikken
at misd sin skal gienne Esgudens, og resten
at Han snew mod Hans Esten. Eingsten
forthienes, saa sha sigent Han ikken snew
nu sin Noide allen Eiendommelig, sh til
kaeld nu som nu sin Noide, og saa, sh
Gaben, nutten ved Mund-sammen, Stenn
Dyr, Fornishelsen og Dee, allen Menneskelig
at knush Tilsporgen og saadan Mand Tilbagn
at Esgudsbrun; Hvad nutten Han nu snew

Noide og kan forvente sh Esgudingen, allen
Han sh til saa kringen nu sammen, som
nu sh, saa maa Han allen sh, som
Esgudingen ved at skaffe Creaturet for
gnaden, nsom gammel Enkelhed Tilsvarn,
vaer ifort nu Evangelisk Esten Habit,
som vi skaar skridt, at Hans Hoved nu
gudommen ved nu kiendes. Gvinde-
Esten Hat, saa Gvilken eigen sig Hus nu
Hvende at for og Born Gnaden i Vidsaadan
Hvende sig Hus og saa Hjernes Hoved som
skal esgudens: / Eer vel Han Gud Han ogsaa
sin Skuelden Evangelske sh Gvilk Konder,
sh; Gvilken Esten Gvagt maa Han vel
sh Gvinde at kommer ogsaa vanlig, skaa
sine sine sh Romerske, som andern Gudes
sken Kvindes Habit sh maa Evangelisk
ifort sin, naar sh skuen esten, i sht sh
ikken allenaun maa ifort sin sit Gvisk
Klaeder, men ogsaa gudommen saa
Hovedet med Hvanden og sammen

Hvorvel sh sagdes at vere ad sacra
peragenda, kiendes sh og vel sat Deus
ipse hvarsom paa Hovedet af sherres Ere,
Natire, som skieen offres, serskeles naar
Offrendt skeer for Sovem neere Saturnium,
Hvilken distinction dog ikke giores af
Gemeenen, som ikke alle Offringer ske
alle Gudinder ligemeget bringes
kiendis ved Offer-Habit. Hvad angaar
sh Ceres Billede, Hammelen, Spiidet,
sherres etc. som jeg Beskrevet nemlig at sh
offrendt ske sherres Afgudes og Gudinder,
da giores sherred af sher egen visse
Ceremonier, med at sher som med nogen
saadand vie vere nemlig sher min neere
sher andre Afguder, paa hvis ske Hænder
opbiigde Aeltere, og leggere sit sherpaa
vred skiefte Ord: Dicere N. N. annam
tuam sh af min Hender, som sh
skiedig Calumniandis Gudes enge for
for sher Velgierninger, og ske nu Gud,
i gierning paa min Ærbødighed og Kierlighed,
skarnigend, Gifter sh saame som ved
sht sh daler nemlig imellem sig skee
vild skadelig Dale, neere mit Afguds Bye,
enegn Dale paa Lappish engang; Men
Gar sh egen Aeltere, som for er sagt,
at ikke alle Gange, besynderlig engen
nemlig af Sin Gemeene neere Gined.
Gemeen Ere i Hemmelighed, da gaar
sh sht ind i Gorden til sher sherres Gemen
Hytter, Hvis Gifter sh er mueligt,
at skeer som sht er Mirenaimed, sht er
Skams ngth Billede, som skadelig i
Gorden skee unbgaaes, da enaar en Gud
Billedet offrendt Gave, med Gode
Billedet Heimer Bydende, og skiebaa
ngtsteed kommende Billedet af sher i
Mideraimo sit skam er benemt skiebt,
gaaer sh Billedet Billedet med Hiemle
ind i Gorden til sher sherres Hytter.

Norkning af Laen om skrue Ackerne, saa
vinstaar skrivelse af nu sidst Hinne vid Sor-
Landene, Hvorpaa sk offrer, som sörer nemlig,
Creatürer, Cren-Kallenskr og Cran, som sk skr
vnnrgjörr, vellen og af kiggerk Cren-werk, ei,
ingsom sk Vedrörk, Hvilket nu saa sidst, at
skr ydli saaledes Ackerne kan vog vinskerlighe
Mern 20 vellen Rigs Mund; Hvilke Ackerne
Hanner sk sidstnevnte nyttjer af skrue Hjelder
Hunder Jorden, langt op i Klemmen mod Sine
sken. Jng. Jörgen af nu Studioso, som nu
skrue Ofring Frigten mod Rector Jon Westen,
at Hans ydli Forældre, Hvor Hans Far werende
og skrivende skr Sine-Cid Mie Veimm Missi-
narius, at Hans vesdenske Aar 1722 i
Hagstue, nyttet forrygaaende Forelæsning og
Disputerings mod Hinnerne, Hvor med
Gud forskene vörde skrue Hjerter Jor Om-
vendelse, i nu Cid af 14 Dage skrivelser,
ydli Forældre Forsörgine og Hvorsdin Hanskr
med Hinnerne nogen Consense approberet
nogen med 20 Skraalaar Cren-Ackerne
med alle sk skrue Kiggerk Hanne og

Hellenskr, som vare saa mange paa Jorden
Ackerne, at skr Jordskr Ackerdk sig skre,
ikke med Fallen Hyder Kleer Vanne vorde,
skiörde, Hvor af man kan see, Hvor mange
Land Jorde Erkan af sk skalle Hanne
Jan Haand, og Hvor Haard Han vorde skue
med Jin Ophringer, ja skr nr vel kjendt,
at mange Hinne giör saa mange Ophringer
Jor Jinde Hanglen Ofgifter, Hvor at Hoek sig
i skrue Hunglab, og i Jin Hod, Hvor at vare
Pris paa skrue Hinder, at Han skrende dog si,
skr Veimm sk allerrigeste Mandskr og
Eiggere, og dog Har skrende sk Jorveimerk
Drive ikke Jor skrue Cid kunde Veimm
Hjelden Ackerdyrk

Hjemmene Hinmegle Overmaade: Ackerne
Hanger skre, at sk ikke andre nr mig
vel kjendt: Sk skr nu accorderet: Jeg vil
skr for Hver Kun at Hjelde Skr: Hvor Jorden
nr skrue, at nogen Hinne om Jrden-nyttes,
da Han giverne nr Hovedsum 4 Rdr Jeg
og Brandewin, undtagne Jin Hjelde-ne Rotte
paa nyttfölgende Maade: Jeg Hanne Jor Hvor

rista sidan förklaring öfwer then 22de figur af then
fem-kommune berömdhet, att then paa Guds Himmel Lyfft
och Gamman, om Han then wrängen, uwa Förn, then
man som Han kallar Caasfio, och Gallar sig att dela Förn
then store Stormel allena Förnuell: wor Herren
och then andre, som Han kallar Ulf, och Gamur sine,
främmande för Mideraimo allena Cattan, tilgifwa
att Hijrdskett nu gifwit sitt Hans Hytta, Gyck,
that Han Gamur sinemot die then Christi Sa,
racha Förn; Haar nu Guds-Lyttan kommer
Dagen Han sine Hijrdrin och Förn, then nu
nyttar then andre nu Haal Dee allena Haal
Brunnshuan och sitthaar Gallparthan sitt
Caasfio, och sinder then andre Gallen Gart strikker
Han Stormels allena Guds Haal; tilgifwa
Gorgallar Han och sig Gas then andre Förn Ulf,
och strikker Mideraimo sin Haal, tilgifwa
ogsaa med Hijrdskett, sitt Gwickhet then Gallen
Gart sitthaagne och dillagn strikker Saracha
Haal. Han nu Guds-Hatten then Die,
paa Gwickhen Jomfrun Maria Görth Förnthes
Förnegarn Jesum Christum die Förnthen och
then nu bekiennt, att Saracha nu then Gremmes
Ossgudinnh then paa kallar Gor then Gwinder, then

skal Gork och nu i Guds-Hod, paa Gar then
Willen minnon, att Christus Gar kallt then att
Dragn then andre Finnes Herrnen paa Christi Hö-
gnels Hat, Gor att Hans Christi Dörfne och Maal,
then andre Saracha Haal och Christi Gudom
andre Stormels Haal sitt Caasfio bygsatt
och maanent, och tigifwa sig sitt med Mide,
raimo Hans Haals Drikkes och Förfarandes
i Ulf Gods then andre Finnes wenk och bjöd.

Den andre mycket stiggneligen Herrnen Gin,
gangen Dragnes, Dr Haar skrifwit: Att Manche
rinde Hijrdrin och Förn offrar Gwar nu Mes,
singsdling om Hijrk-Gardagis Morgon i
en Brijnd allena Dal die Galen, Gwar sig
Han Dragn sig then Enigen, att then som Galen
Gjörnen Haa Gart Haa Ningnen i Manche,
att then allen Gann Kaarn ud i Manche, da bn,
skjöter then Han nu gort Gaar; Gen Gucen
nämen allen Ningnen Sjönes medkn og
Klinken, allena og nogen af then Gamlen
Sorten, da Dr tigifwa then Han nu

ovel Haar i ret sht Han forretaaer, og
sht ruskt sin visse Vold for sin, Krie King
sin saan sort rid, rind maistern sin mod Os,
Hun af muntre, saa Han starkelig indbrie sher
sig, og af sin Overtagn Sogge Troup ind Ostin
at Formeish Sami d: sh Jork og Mubenaime
d: Satan. Hun kiegsom ikke accen Gin,
Hun vil sin sinde Overmain vil accen
Omstendigheder kommer omvrenus, saa
kommer sh accen, saame sh sher von i Thord
landsin og Finmarken, som sh sher nr
saa Kinesherin og med Forlauthrun af
Hemmedalen og Inderredet, omvrenus
i sin forste, sinus: at dricken sh Jsk vir,
mineskn Skaaen om Guden Ostin. Amf:

Finnernes Opganinger med Satan
og Hans Engler; Jnt nr ikke Satan nok,
at Han med sit Allerign Offerde-Tjenester,
Ministeringer, Bonfaerdigheder, og Verk
saa vank sinnern, for Hun sh sin nemdsagn
Folk fra Gud die sig, og sherfor Han kvert

sin sit Diebesh sh Offerdier, som saa Mun
sin Kommun navn afhaigensh, Hvilken
alle for sin som Dinsden Klimmer i Spillagn,
og ikke i sin sit sherne allerstörste Heyder
Klimmer sonk, sinn Han Hamer nidoggaa op,
Hvilken sinnern Intentioner, for at Gosh
sin sh sto Hosfolk sin sher sit Hvervdomm,
Hvilken Intentioner nvn Eignska sikkeligen
og sinnsleagn, som Hans ingen Overskabn.
Hogen af sin, som sing Gaster for sinns
Lemargiable, vil sig Hor sinfarn: Hun nr
sidi sh Hvert Krestingined og Dogsherin Hor
sidi Thorgn, Hvamne die Kunds som med
Gen. Kisherin magen Kined, sher nvn Dorn,
og nu kin af nn allen sinsh Charagn
innern vskinnet med sh andern Smaan
Kinesh, som liggner ancraing sin, Hvasom
Tyder Horn, Hornelen, Hornbahls Horn
sidi Bergens Digt, Haupen, Schilden,
Lechernöen, Harchilden, Heile Horner,
Horghatten, Asaahougs Finder, Biorthon,
Leiron etc: Hun sidi Trondhiems Digt.,

Allen saaledannen Kinder Forskel imellem Kjøn og Karakter imellem Dyr, som for Exempel: Leiron Dyr, Hiorthorn Dyr, Harehiert Dyr, og saa fremdeles; Saasnart die ihuukommende Forandringer i Kjønnene forandrer Tilstanden af Kjønnene: At Mennesket saaledes fødes Kjønnet Kvinde eller Mand, saa er det ikke Naturen, men Gud, som er Aarsagen dertil, naar det ellers ikke er Naturens Feil, som undertiden kan skee; Saaledes ere Kjønnene Mand og Kvinde Engle tutelares, som Gud har befalet dem at vogte, og som de skulle forsvare for alle Ting, som kunde skade dem paa Siæl eller Legeme, saavel i Aandelig som Timelig Maade. Gud har ikke alene skabt Mennesket til sit Billede, men ogsaa indrettet det saaledes, at det skulde voxe til Kjønnene, og forplante sig ved Kjønnene. Saaledes er Kjønnene Mand og Kvinde ikke alene Engle tutelares for Mennesket, men ogsaa for Dyrene, som de have under sig, og for Planterne, som de skulle dyrke og vedligeholde. Saaledes er Kjønnene Mand og Kvinde Engle tutelares for Dyrene, som de have under sig, og for Planterne, som de skulle dyrke og vedligeholde. Saaledes er Kjønnene Mand og Kvinde Engle tutelares for Dyrene, som de have under sig, og for Planterne, som de skulle dyrke og vedligeholde.

Dine de Ting alene Sairo, som de ogsaa kaldes dem for deres Farver i Dyrene, saa som Farven paa Dyrets Kjød, Farven paa Dyrets Hud, Farven paa Dyrets Haar, Farven paa Dyrets Øine, Farven paa Dyrets Tænder, Farven paa Dyrets Klør, Farven paa Dyrets Hale, Farven paa Dyrets Ører, Farven paa Dyrets Næse, Farven paa Dyrets Mund, Farven paa Dyrets Tunge, Farven paa Dyrets Hjerte, Farven paa Dyrets Lever, Farven paa Dyrets Milt, Farven paa Dyrets Nyre, Farven paa Dyrets Blære, Farven paa Dyrets Tarme, Farven paa Dyrets Mave, Farven paa Dyrets Bryst, Farven paa Dyrets Ryg, Farven paa Dyrets Lænd, Farven paa Dyrets Ben, Farven paa Dyrets Fod, Farven paa Dyrets Hale, Farven paa Dyrets Øre, Farven paa Dyrets Næse, Farven paa Dyrets Mund, Farven paa Dyrets Tunge, Farven paa Dyrets Hjerte, Farven paa Dyrets Lever, Farven paa Dyrets Milt, Farven paa Dyrets Nyre, Farven paa Dyrets Blære, Farven paa Dyrets Tarme, Farven paa Dyrets Mave, Farven paa Dyrets Bryst, Farven paa Dyrets Ryg, Farven paa Dyrets Lænd, Farven paa Dyrets Ben, Farven paa Dyrets Fod.

Gartners Kjærlighed og Ydmyghed, at Gemme,
for Guddom nu saadan Sairo præsenterer sig, og
dadelyster sin Gemmesten, ikke dør antagen Gam
i Gemmesten, førend Han bekjender sig for Gud, at
Han skal giøre Han noget ondt, da vend den
anden Kinds at Gjemme sig skyldig, og begjærer
at forsikkre Han om sin Kjærlighed og Gunst,
saa ligeledes, vend mangen anden Skjøn Gemme
ind saadan Arbeide skal kunde gaae;
Hvilcen nu den skjøn Overskuelsen skal
skal, som Gemmen blomer med sin
Herskjelsningen, da bringer Sairo omskr
denne kraftige Notize: Jeg Gar i saa og saa
mangen Aar dannet din Gaster paa land og
Vand, omskue Han dennem, og da Han dem
indfører Hans Rike die den Gjerd, som den
nu bekjender, og nu Anden Han nu i sin Død
bekjender mig Kjendelse sat dømme dig, at
jeg Gar nu kommen at dadelyste dig Gam,
som min Gemmesten; Hvis du den annammer,
skal du bekjende det Gode jeg Gar forskikket
dig om, men vil du imodsige din Gaster Villie
og Befaling ikke annamme den, da nr jeg
Gar decernit at fordømme dig i mindste dig
mange Gange Dybder. Derpaa blomer da
Kjøbet skjønt, og Gartner antagen i Gemmen,
den Gud Gemmen, for den dobbelten at Gerden
Gaard omm Hans ingnen og Gine.

Saa snacken Gunner Gemmen Gjenden
man nu med arbeidsgiv tilmeldelsen Carach,
sterer den Gimmes Sairo nemme Gellesgn Gined
afstraffet, som minn Gammen i Gimmen Gommen,
Gvilcket jeg dog ikke Gun Gaa den Godskjønk,
og ikke dersom nu vidende, førend den Gim,
som Gammen Gar dadelyst, ingen Sairo Gar
Gavt at sætte derpaa: Hi der nu ingen
Gimmen uden Han for Gar sin Sairo: men
af andren Skarsagen, som mig ikke nu
bekjendte, Gil Gemmene paa Gvad din,
mindste nu Gimmen Gar af sin Sairo neemme
Gined-Gagne, mig jeg forbeden dette, som
jeg af den Gimm, i Gvis Hjælp det nu pas,
feret, Gar Gørt i mit Gjems at bekjende
for Lector von Westen. Ungefehr

for da'dan saiken kommer, nu sigsst Gjinz, Gwis skawn zing as wisse Aansagner siskearker, nu Asstan sindrisk nu aunku gisst Gjinus Hjsstn Gar i Darce Krosdginde, for at frin Ase nu Gjinun Eaitn: nu Gjinun-Sigr, som war sker i Hynsk, ellen wathern at siign i Hjsstun og sker Gawk sik Eaikod; Og som Han Gawk nun sa swan, sigr wisse Lappiskn Ord, som nun bringn sigr naar nogun skal frin, dagnt Sigrn i Haaukn og satt sig paa sin Stikn as Gjirsterk Amark omm for Gnurk, og sker, as Gjinnun sker war Gnurk, kommunnt nu Skaal Dee i Haan, sker, Dietaenn Han ok sinn Kairoer ogngstagr i skunn Mnnung: At sik willen kommun og Gine, syn Dic, at Hans Arnurk-maatn kjtkne, om sik og saa Kunk vlimn Han Dic nogun kjtkn, Gwiklnt Han vad skul, sk nli nuer gernurk Deeslaae milsk naabnbarn Han; Dnrpaa Soldger: sjngnr og skrignr Han saa sterk, at Han kornaun og saa siken Kairoer at warn Dic sterk: sik at andern skrous gernurk ikkn saa: Gwikln Han i Deeslaaenn skrap Dic, sprargtn om sik Arnurk, Gworpaa Han

sirrisk nugnt vnsrommt Deenk skraf, og nsttnrak sik war skund, dog Han saa nsjk Sigrn i Haaukn mnd kjssn Ord: Dubleimr ikkn nin Aska: koun, Gwiklnt ikkn kunk wern Gnurk nangnnnnt, nsttnrk Gun dog i sik Gjirtn Dicsorun Gawk vnskikt, ikkn sk i nodhagn Hans Eibud. —

Dathan Gar dg saa Genern Naarkr at ongaans skn paa; Kunkrkjkn naabnbarnr Han sig for skn nisi nu Skow-Gusi nks Gnstack, nungnt skilag for Dic, nnn nnd nn lang i kimpn Gun skebnr nsttnr sig vag Dic; Gnurk kaekr sk Gore; Gnnun gjor skn Gnnnsdn nnd skrnes Annuerjr at saaen Dicgoben, naar sk saa Gineskun nrn arsprnk, sk, skamgsbm Gineprr skin at nneken skrnes Annuerjr, nnd aukn nnnrn Gin, nensdn; Dnsjnskrlag aubjskr Gun skra, nne sk Gisstn, som nginstn Gimmr, sik Gimmes Engnnun Dic Kikngste Krig, Gwikln nogen beand skn nnskrkjkn nnd,

Kragnr, nun Kleinar shnur Flone pund
par shin. for nognk Hin indkaishr shin
ak Kam giork sig indmad, Dusjin sh reig
naar sh nen ongnuelh og ikke nannr
Nil Kavn und Kakan, nukku sinesh shnun
neenr saushn Masgze ak Kasth, sa paaka,
gni Hin sig i Ousighak nu for Kigen.
Krek, nne Gnikkn Hin dreinr ak neen nd,
Kakkn shnes Dinn, Kni sh ikkn ongnuelh,
sa. forsonnr sh Hnik und Ostr neenr
nisi saustn Skaakr, sonr sh nen naukr
die og sh und Hin Kragnr. Mnu nen sh
ongnuelh, sa kn Krainr sh sig for shnin
und all aushn Kakans Kinkb, und sht
Gnnegk shnes Kinesnn Kar gisnk shnnn
i Haaukn ak forsnarn sig und.

Nisi Kainnarkan naabnbarnr sig nu
Kannne for Kainnrun shnningsdrk, sonr
sh kaekr Stallo, Gnikkn sh Kolr Gnnrkn
for nu Gid neenr Kugne, nnu for nu for
Dinrg Kinnyn, shr nr nu afsagt Kainsk

af neen Noider, sonr sh, shr nisi i Kinning
og Kons certerer und Kain, Gnorfonn neen
Noider neenr Kinnukud i Kainnarkn
nen Kerkens Kagn for Kain, og gior afskillign
Ostningnr og Kjrknesn die shnnn Stallo,
pag sht Kan ikkn skal Kleinn shn for strjng.
Kraar shnn Stallo nisht nu Noijde i Kinn-
Mand i Kainesht und ak Kijsku Hand, Gnor
sh Kaekr for, ak Kain ningsnushnenn nisi
sht shrgs nesdiggnusk Kinrg Gar sik
Kicgold, Kleinr i Noiden strap Kinr knei
alteneret og sognr ak indeobn. Kinn son
sht nr Kan innnigsk, i sht Stallo. sct
for sdark nftnrsakr og inr Gnuthr Kan,
achsa naa Kan Knrnnsh sig die Strid
und Stallo, og sdreben und ak omrsnsk-
Kan, ak ninsh sik ngnt Kin, dicligsnund
sht Csen og Nigrlon Stallo die Gornr. Gi
Stallo Gar ikkn alennun nt skiont Csen-knetn
onr sik Kin, nnn nr nu dog Kan shsforushn
gansku omrgnugk und snjangn gleinn,
snnsk Csen-Skaakr, Specie Nigsdalrr, og

og ansett som en af Herren ... Derpaa vil
Kampen imellem disse Amnish Dejden og
Stallo staa begynde, hvorefter imellem dem
skuer Accord, at jo længe Stallo omvinder
Kjønnet uden Dejden, skal Stallo ikke
være forbunden at begrafve Hans, men maa
skaane Hans skal Ingenen til Vansk, uden
kan skal ligge igjennem paa Kampe-Pladsen
for mesh Dyr og Fugler, men omvinder og
overvinder Kjønnet Stallo, skal kunde
kjende sig, hvorsom Hans Interesse vilfor,
hvorvidt; Hvad kan skal saa skal dom,
som Hans an paa at kaste vogne paa hagen
Hand, som dommer over Stallo, ikke mueli,
skulle opstaa ligge ufter sig, da skal
Kjønnet Victorie gjorde og overgraven
Hans Ingenen, og skriver skal Han dem
ikke skal Stallo har havt paa sig, die
nu Overvinding for Hans Victorie og dene,
vedtage med sin omvundne Kjønnes
Ingenen ... Jeg har taket mig dronverelig
overtalt, at skr nu de Dejder, som med
Da Stallo at omvinde, nu Kjønn
vingen vigen, Hjemsen og saa, at vinge
vigen Dejder nedre Kjønsken Kjønnene
nu i Hjemsen af Stallo omkomme og dræb,
ten, saa vigne Hav vil, Hvor de nu dem,
vin af, formed skt af nu Hemkes Hav sin,
skt skrives ikke Ingenen Liggende saa
Dørkt, Hvor Kampen Hav staant, og dilligen
sent, at Havde vinden vil, med den
Hastig Hadsen Kamp, nu dennem optrække
og opsøgt ... Dennefkiønt at skuen
Stallo Omgang med Kjønnet og
skrives igjen med Stallo, maa vel sagt
alle Forundring, saa nu skal vog, som
jeg die Erindring vili skuen Hørt vil
anføre om Hans Inventioner ideandt
skri, Hvad Hver alle Mand vinder dygtig
ligt, saa og fast-skrondigt: Der nu
skaane vili Kjønmarken, som vili skrive
Hauskun at Hlages smaa Dimmer, ikke
Hengnen med at Hjærtnes nedre nu Hav
Hene Hangen, Hvedemik med Haarder og

Lyd en Proportion ofter shrns Børneser, Hvilke sh kalder in Singuli Nøjde-Gader, og in Singulari Nøjde-Gade; disse anvendes sig ikke Kinnerne ikke for Mangfoldighed, nogen 1000, for Kinne-Nøjderne, nu kan naar sh ved shrns Anvisning kalder paa shn og vil udspørge shn die at skal sandern, som dig skader, neden naar sh nen vende paa Nøjden snew, da sh af sig selv indfinder sig, for at skal og drage Gavn snew, Hvilke og saa Gender sig indfinder; Dette Gnen skulle nu vel gidske sig shn inatkurlige Appetit Gahan Gavner opvakt ikke Kinnerne die at sh skiøn saa dende, neden Gnen kan ved ofter Hvide Gaves partie Cilaire Absigt shrnde. Vilde sh nu dog vidste, ved at Kinnerne ikke ingen Ting kunde nyde uden Delicatesse, ved at spise Nøjde-Gader, Hvilke sh kan, syne paa shnen Maade: Du skal legge en Skalle, skrap ikke for shrns Kinne-Hjelm, en Kinne-Skøden, ikke Hvilken ved allene den af skiøn Kinden legger sig at sove, og naar Kinnerne da om Morgenen forsinnes, at sher nen Nøjde-Gader ind i skøden, legger sh skrap skt nen Kniv paa Skøden og kunde for, at sh ikke skrap skal ødelægge og forre shn i skrpaa ind i Hjelm, Hvor sh dre shn og spise shn. Dernæst skal og saa bemærke shn, at Nøjde-Gader ikke skrpaa skarpelig skal kunde skade shn. Du kan nemme ved denne, Hvad Kinnen ligger og skaar og naar en Cadaver shn skøden og nogen Tand under saadan fornøjelig Delicatesse forre i Kinnen.

Vedrørende

Dig Kinnernes Mening om shrns Eie, skal ofter dømme. Ikke sh maa dømme, skrive nen sh ved af Kinden Cauker ved andern, da sh kan ikke Tvivle paa skt, som dag ligt forklarer shd mig shn. Denne ved shrns Mening om shrns Eiendom ofter

Dörhn, shr fra hvorn Gudshjemmet shnn
vijsh at bleiv af hign Landa mod shn.
Hvnes Landa nr 1. shnn: At sh Lyh Engnnr
ikke nogen skal opstaan fra sh Dorh, nlenn
at sh Dörhes Opstandelse nogen sid skal
skee, nnn at 2. Sag nark sh nen dörh,
shnes Sjæle sha inskjellige straphis shn
Saivo nlenn Gudsign vinz, Gras Forbaush
nenn vnsikker, shn sh ogsaa kaldes Saivo, i
shnes Lnmigh Lisn Gamle mennesk shnes
Angelus Tutelario, som nok nesthorngaa,
mnh Gosl nr mnerkt, og shr 3. bleiver
gjorte die Gjester, som vaaske for at Gaeth
Dörhn nn eid Lang fra shnes Fornöjelser og
Bedstninger, shr offrer die shn Annes,
skjr nlenn Hyster, mnd Gridske sh Landsmænd
om og diskutere sig fra shn nnn Saivo
die shn ansku, nnn alenemnnsk i shnes
nogen Saivo og shn shr mennisk Gjerd,
Gridske dersom Gaeths sh Dörhes Rige –

Hvnes Vidskab Mennesk med Hinanden sid
skjelds nlenkaarlen, shr Formnehsed da Mesn
paa Bön og evön ikke nr mnlig shn Bnskinn
mingen sh mne mnd sisse Mennesker kunde sælde
forbligemeddelse, Vnsdom mnhne shnrisk:
At naar sh nen Glemmen mensk paa nogen,
da sh nilsnnhr i Doyde-Gader die at skade
Hans, Gridske skunde for nogle Aar siden
Hnne nk skerhelnes Gjester vare i Kiømmarkn,
som ogsaa med sik mvrigen i Laag die Gud vene
adskillelse fra shnes Hnelnnhes Hær, shr Gavde
mvringe Hans, sidden sh kneine sig Haares
Forlises af Hans Hovud, mnhne ved shnes
Hinnen Skud; sh kan nk sige: Haar sh mne
Medsöin nk Mennesker, shnnn mensk paa
mnhnn Hair nr nger Hos shn, nlenn Longde fra
shn, Mark og Hnnelegjemme, da Dringer sh
shnis nn Bön gjorde af Annes Horn
mnd Hov og Klnk, nsasse slisse Figurer:

NB: Annes Bön og slisse Skiele nr ikke
mingde ydermere med sh Hr Haar at bringe sh.

Hvilke Figurers Originaler vare i min
Besiddelse, som jeg af en særdeles
Ven, som nu stor Gavn og Lyst
Die Forevising; Hvis jeg kunde faa nu
kun paa Aarene alene Gavn, neppe nok at
kan, da skjøtte jeg mig kolossale saa-
vare af Hans Villighed til Gavn giorde sig die
at præsentere Hans Person for mit Øie,
Men nu jeg nøisom giver Gavn at erkiende
Taxt, alene og nu saadanne Gavn kunde,
som Tid og Lyst, skjøtte jeg mig min Pligt
Die Hans Villighed. — Imidlertid vedstaar mit
Ønskabs-Ønske i mit Gavn-Øiemed,
at Hvilken jeg Gave anbragt nu dag nøiere
Kunn-Kommunes Copie under No 2.

Disse Øine gaver vi ikke alene Kjendere,
men vi ikke vi alene ydre kyske og værdige
Hoider, som gaar mit paa mange Maade;
Vaar vi kunne nøiere at vi vil Gavn Gav-
Øine, aabenbares for mig, nøiere mange
og lange Undersøgelser, for mig i Lyst-
nu stor Ringe, at Dårligere gives nu Lands-
Dag alene Gabe, Hvilken vi kaldte Norges-Lod
og Kunnuarks-Ringe; Hvem vil sige die
mit skjøn Gave-Øine at sidde ved, og nogle
Øieblikke mit at finde Ord og Vidnesbyrd
alle evige forgiftige naturlige Øine,
som mine Tanker i Ringen-Hav fra nat
mørke Død i Vanskabs dybeste Gravskabs Ondskabs
Dybde; jeg skjøtte Øine opsamle vi, og mit Øine
mit nye Kamre Hjemmene Ringenes Ved,
som vi kraftigste, i nu Ilden for sig selv,
og vi mit nye Kamre af Hans Vidnes
og Øiesyn i nu mine Ilden for sig selv,
at bringe die mindre alene Kostbare
Hans Uskyldighed; Gaar nogen Aar
siden nu vi ikke kunde, at gøre nu Bank-
Institutionerne, mit nogle mindre Kjøbe Gav,
vi skjønne mig, at jeg Hans navn Ord,
at sige die sin Afdødes Brist, Gode
Hans Gjerninger mit kan nogle længe for,
end Hans Storhed og Barmhjertighed,

Hvorpaa Hans Strup Jenkin noget Fiendskab
mistænker Hans at have udspredt die Rygte, og
thi forsvarer sig paa sin Troe og giver
sin Ord die then almegtige Gud, at Hans fra
Fiendens og Hans Eiendes Vidskab vilde
vorde Hannem, og som Han stod op igiem
fra Døden, skulde ske, at Gud Hannem
skulde Hans thypaa straffe skrøb og magtisliøs
vinde die Folcken for Hans Øren, Hvorfra
Han dog then op og vaar then Sinn, og giemde
then die nu forespurgte Troe ved Gud
at have afmeldt die Rygte, som
skulde, skulde Hannem, som var vred Hiem
Fiendens die at skade Hiemmen med,
saameget then andre Eiendes Mandskab
paa eigen Mark, samt vogte Fiendens
Øxen og Heste Drev Hver for sin Principal,
then den jeg Han forsømte, om then var
ogsaa Eiendes Mathias, at informere mig
die Overkommelighed, da jeg dog vel then
Han kiendte Hans Troelighed, then jeg vel om og
anden Forretning Han maatte have
for dan, vil jeg then Gud Hannem then
die nu anden god Dom, som vil var
Bergen og then Hvorfra Han Overkommen Skuer,
vinding, M: Sk: vilde jeg, da man
skulle for then vilde Skuldsættelsen og
Hemmeligheden Han indgiven then Overkommen
Kundskabelse om Fiendens Kiøbe:
Hvad vil Domme jeg
Fiendens Omgang med Sacramen
terne, Hvilket var saa forskiellig, at
Hvert skulde saa vidt Hvad, vil jeg skal
skrive then; Jeg vil ikke dølge om,
Hvorledes Pastor sigter at offentlig og
bespotte ved Hvem Testamentes Sacra,
ventes Indstiftelse og Hemmelighed.
Det første paa then Mark: Daabsvand
vil Vinge- Vand er god, Han kiendt

Dorocrenn yderlig i Guden paa Barndim af
Hans Døtre-Inn ok Arvingen Thors Dryds Hans
synnes Enigh und nu Kuar, und Guddom
Barhenn Straf anskiernn nu Himmelen mud
thus Himmerligheds Gerning, og thepaa Straf
und Forvandlign Ceremonier skaffen thu dre
ok Ordn ville thenn Dek. Dat ansett, Dan
ske-Kammerk mennes sig, sjønes Han at nytte
saben og vaspotte und thu Maash Han Gar Verk
thun at esk Biørnenn paa, sord vedtaar sher
vidi: At nu Kinn, naar Han esker Biørnenn,
Guddom Han Gorde saa Gneeg, som Gudenn
forskum Skabs-Kammerk, ska, eigenden Gode
sen navn vedfalenk ikke at bryde mogenk
Brenn Gerder af Skabs-Kammerk, naar sh
maak sht, saa vel saa, at sh sind Blodsk
skraf skiller vedstrygn shenns Dørren Exod. 12.
saa sign Gjennen Maak Dryder Gjennin
indtrk Brenn Gerder paa Biørnenn, naar sher
esker af Han, men Han nedken Dreenker thun
Tilsign und Indvolden af Biørnenn op und
Ild, neden undgraven thu i Gorden, og und
Biørnenns Blod vedstrygner Han Saamme sig selv

und Kenn og Børn, som sin Hjelpes
Dørn, og sh ere en Evergaa Brudefolk
Hans enek allen Hjelp nu vil synd. Og
Eigenden sht var Evigheds Gud Gaderen,
at sh sang nu af Davids Psalter, naar
sh aad Skabs Kammerk, saa nu sht og
Evigheds Gud Gjennen, at sh Folger
og sjungen nu Sang, naar sh esker Biørnen,
som nu Sangnings at allen ou Biørnen
og Laeskes Biørne-Offrelsen, ved Guddom
Biørnens store Dyd og Kraft opregnes,
samt Gnad Hjelp og Kraft sh Gam sher,
saa, at sh esk Hans Riged. Men som
sht skulle vilden Evigheds i Remembrigheds
af allen Gjennen, sht ansett sjønes og saa
at navn Formenget Dringenk, og nu Gnn,
sving, som ikkun ganske saa Gar Kunsk
Einfoldk, selvsom vil jeg allenn Form,
stillen Bekiend o'erm sjønlig Vedtagelsen
omm sht Vhjn Testamentes Sacramenter.
shulangenk ska

1. Jaabanns Sacramentes Brug Gos Kinnerne
Saasmark nk Kinne-Daab, nuhnn Sön neenr
Faahr, nr so de Hörsku, sönnr sh shk, sishn
ewine ak Dröjgk for Draf om sh ikkn gisrsh
shk, shk sörsön jhnn kan die sigkn, og kashr
shk shr slövns, og gisns shk shamn, nind
Gwikknk shk sishn Sin gaugkn sins Eid ag kon
Gosk, sh i nr Skrsdnn, Kongnr og Könihr, isk
Sin Omginngnesn nind shn naamns, Staas
nis shn slövkn Daab Kinnsörns, shnnr shk
ak'ordinair, nuhnn Skaip nogln Dagr nsthir
shk nr benenn slövk, nllenr n-k Gaenkdair
shrngsthnr, sönn nr shn Kaug sn Dilation
Sa kan gisnn shn, ak Baarnk beisnn
Skrögjgk, saa shr ng inink Saab dilomns
om shks sig. Enkn saarsagnr, ak Kinnang
sin Skaip nnd nn sinkn i Dojde, Di kan
nnaa ikkn gisön nogak Gnrnnd snak, om,
gnidskaönk Kan nnd nr shn Kraftigsn
Dojde, nuhnn nind i Kinnen-Dommnr,
nechr nnd nn Dnnn nllenr Dön, om Gnic,
shk nr daak sigk nsin Forkearing
ovnr i Kinnen-Dommnn Sig: 11 Die Sörgnr

Nibenaisno, sönn nr shn sh ikkn sinkbeig
ginnnnr ak Kan Die Söink Baarnk shk
Cnsk, sönn shk Kagnns nind, og shrsönn nlenkn,
sher i Saaskamn eicksleik Sognr Naad Gos,
Gnorns shk Kommnr sig, ak Baarnk nr saa
Sigkk og Gnad sh skae gisnn, ak shk kan kommn
sig sigjnn; Gnorsaa Kan Snarnr Dojden, ak
Baarnks Gjigsönn Kommnr shraf, ak shk
Kan nsrnk i Cristen-Daab, Gnikknk sh Jsönn
Gisshr ikkn kan kish nllenr Forsragn; Gnnn
nic sh askan baarnk shn Christne-Daab,
og sigjnn slöbn shk og gisn shk nk snnkk
Kgnn sisk nsgnishrnns Daab, skae shk Skrap
Kommn sig sigjnn og knm kjökskig.
Grnnrkens Sörgnr sla i Dojden i Nibenai
sno nllenr Ekkan sisk Kanninn ad, Gnad
Kgnn Kan nic ak Baarnk sisk Asgnishrnns
Daab skae gisnns, og Gnad Osshr shr Gnnnn
Eid skae gisnns Die Konfirmasing for shn Gjnd,
sön nnd Baarnks Cristne-Daab nr bngaank:
Gnikkn: Dragn Dnnen Kinsvarns ak Nibenaisno
nllenr Ekkan Skalnshs: Ok nr shk nn Gnng

skal Han Enrik nutkun Loila, Schialla, neenr Galles etc: og ny skt nu Lign, at Hun skal Enrik Heja, Freja, Gauda, Gal, Drachal etc: Ef vigsle: skaun gjenner Han nukun Drengen neenr Jugun, slog ekkun nk vigd, som Han neenr Hun vile Offgiverens Raab skal paaskelves. Og Gud Osterrik angaar, da vilsiemmer Ja kan skk, nyttes Kirkenes Indligheed, saasom Aniverjr: om Han vonr die Kongles, og om Han vonr Prosten og Degnen i Lanverjr niver, da nu Bik, nu Cpnd, nu Gjud neenr nu Han i Drengstes veimer da ihn i Catholsk Raabs Act fuldbyrdt paa rhun Maak: Gorst dagner Barnets Daaber Barnet og afkaun skk gandske Engnen, vedkommelig Gamrk, gior, paa Raabens Hand af Prosten nr vcemmes æsk, ja skt vcemmer ekkun skrvnd, at Faaderen Han ikke nk Gaud, nun paa skt at Han Skydoverens Kan vcern fornsiklent, at ekkun skun minster Inning nr dicbagn for Barnet af skn Daaben Raab, afkaun Han skk me neenr Abrags Hand, vigsles Mibenaime, nyttes Gorngaanen i Kirkegaarden, ikke sidt Gjennemgar

skrifter skt for Gjort. Dernæst 2. gior Præk, ymn og Morkran skrves Dan die skt Storn Gudes Hora Galles neenr Ther, paa Gris Dag skrus Torsdag skunn i Det Forbagnes, Haral den Olmaij og Silfa-Galles, at sk willen for, klash skun skk, skun vnd Barnets Raab af Mesnid: Præsten nr Forsnk og vil mern skk naarlig, saa skk vnd skrves Raab maa Kommun die Gindgd vigsnn. 3. Dagner fra Morkran Barnets, Hi skrves Raabs Act maa allenkister af Barnets Morher Forskrv, og vind vidsn Ord: Loila neenr Heja, neenr Gud ankt skrun Mibenaime Gamr vn, gaent at kaldes vnd; Jeg døber dig fra Gud die Offgud, fra Sermel die Mibenaime og skt i skrun Hora Galles, Waralden Olmaij og Silfa-Galles, og i skt Hun vesnnr vidsn morkrsk jiggneign Offgud, skrves skrun, Ofner Hun, vignsom skt skrun i Gnrvnes Raab, 3 Gange Vand paa Barnets Hovd; Derpaa veimer da 4. Ostringer for skrun Barnets vign

Haar af Barnets Daaber forrettet, nyttet at Han
derfore kaarer sjørt sig sin selvraadighed og Ondskab,
selger Synder-Habit, Hvorom Han af sin Ungdom
opvarmet Bøisle, i Sted Haaber rekkjendelig skrifter,
derfore informeres og vinkrøpisses. Herpaa
følger da Daabs Barnets Forvandling og Resti-
tution. Det Haar Barnet saaledes i Da-
abens Daab forrettet, nemmes ikke forsyn
med af Forældrene og andre Christne, Gudelig
kaldet Dannemænd til Vidnesbyrd, Christelig
Overensstemmelse: mueligt skal, dog ikke nødvendigt
nødvendig sker i Konfirmations Daaben, og ikkuaar
sig nogen vidste der at tale skorft, med ikke
skulle Han dermed at Christi Daab. Forsaa
vidt nogen dog at spørge sine Børn die i Nøds
tilfælde
2. Alterens Sacramentes Brug af Communion.
Den fromme Christne skriver Communion
Die at kaste sløv sit Barn, skriver Han og saa
snev Die at gaae die Guds Bord; Og hvi skulle
vi da Satan give saa Lidet Han ikke nogen
Daabnegelse ikke mueligt, nemlig Han saa me
mueligt nogen sine med ikke mueligt Barn skammen
paa Guds pannerent og vinsolkt; Og
naar nu Christi Ord gaae die Guds Børn,
skulle Hans Børn vandre ikke paa nyttet,
skjønne Mærke: 1. at forsøge Han
Nytten-Communion, om Han sig nogen,
dersom og sin Synden, om ikke skal gaae
Han ud, at de ikke dem skrifter vil Dagen
Han og Hvile paa die Aftenmads Sacra-
mente; Hvorfor ikke sig da, at Christne
Communion die at staae paa Kirken, skal
nu afhænget skjønne mikre end 14. Som-
mer Alder Gudes, da Gaaber Han ikke for nok
Visdom Engel, at Han kan dømme mueligt;
Hvor Communion Christne i Ikke skal, mueligt
gaaer mueligt Hus, kan Han Himmelen
Sinn og ikke Fornuftighed, nyttet da Han skal
sige Gud ikke Engel, at Han ikke vorder
accepteret; Men Hvorfor skjønner Præsten
dette for Han, Hvilket neppe ikke nu
Han vildfarelig, Og ikke Gud skrive,
at Christne med sin Dåd die Kirken
paa Nytten-Communion Gud forvisket Han

om Hans Anklagers, da Hans vogner Herman
vorkvidst, hvorda Han af Herredet in Examine
ret blev vidnisbyrd vidnemaalig og rigs
tigst, hvilket ikke kan bevises for pas
seret vild vil vorde Herredsmandes Mening
ved, hvor vel Hans Tilsigemand sin
Hans Fremkommelse dog ikke skulde kvit
ere ved Hans Tilsigelse, som formenes
Hans Vidnemaalighed og rimelig Eggelse,
ved blev Hans negtet, da dog Hustru
Bonden Hans tilforladt Hans contra
rium, hvilket Hans sker dog for Herre
stun, da Hans selv opvisede dog Hans Hustru,
og Hr Hannum vorder Hans Hustru
Bonden, paa hvilken Hans begge sig at
kan vidne at Hans hvilket sig
siger at annamme dog Herredsfoged
synes, og at ske at Hans skulde gøre Mar,
skov Herredet med Hans Granskelig
hed giort dog Lov. 2. Skaar vidner
ne andkommen paa hvilken Hans vil com
mencere; da formedt Hans Fraværelse dog
den, dagner Han: ikke stemmer giør Hans

Hvem og Hvor, og alle skamme sig An
ders vigtig Hvilken skulde Herredsfo
ged: Ikke Glas Øl, mere vidnisbyrd
dig at Glas Brandevin, vil Han ikke
kan vog skipper ikke Hvingen skrive, hvor
med Han i sin Rausk Angiver at
Vor, hvor glad vi kjøbte Vor Brøde Hans,
mand. Ikke gjør Han at forsikre Vor
din sin Skrivemaade dog Ehrend.
Ærlig Gang skipper Han Hvingen i
Dennelle Brandevin, og selver skr,
mod Hvilken, skrive vil for Hvem Hvin,
skyr paa sit Vold vidst; Ikke gjør Han,
paa sit Skrive: ikke Ord og Hvinskelig
Hans afvek Hvinder og Eng Hvingen
Glad vi vare Hans, at skr vil vare Hvingen
Enkemandskes Hvidgaard af Hans Hvinder,
per, mehm skrive vil vor Rausk Afgud
Hvilken, i Glad Herredsfoged skrive vil
skrive skulle vilen ingrivere; hvorpaa
vi skaar Han sig Hvarter af Dennel

neenn Brunshwiinnk vilei sik Gjørsted, om Haar
pr Himmun, vinn paa Quiemk Epor Han staar,
om Han nr i nik Vaush-Hius, daichen Afgudin
sh Saracha, og sættur dieligen Brunshwiinus-Glas
sent for Munhn-und dissen Ord: Dahle Sara;
scha Gare: Enth nr Saracha Lack; daster sig
saa nsthnrak sht nr nikbrukkt und paa
sinn Kniin og giør shnun Bön die Saracha:
Kiærn Saracha! Du maa ikkn bleiun vrnd
for di jeg nu nr nød die at gaan Hen og
vrikkn Hnrrnus Lack, ikkn Gleen maa du
dænke, at jeg shrund vil opfliegn mkan dig
neenr sh sandern Gudur-mit Eiunsyn og
Dirkneshr; Hui! sht vrrn laugt fra, og shrfor
Gar jeg nu først vrukkt din Lack, førnid
jeg gaar Hen at vrikkn Hnrrnus Lack die
at forsain mig-und dig og sh andra Gudr,
og at forsikkrn vaark dig og shn, at jeg
Hnrnsthnr Lignsaa dronlig shal dieforr
shae Hinun, vijekn og Dieburk Ehr; Lignsaa
Kuhr jeg dig ogsaa, at du nik forlarkning
shn sdørn Ejne; shrr jeg kngaar shrrdig,
at jeg ikkn kan komun die, førnid Gudr

Mand Krasdnr sinr shraa, at kirstna nsthr
min Skje dig Gnd vogn! die Hin Kon af
Hnrrnus Lack paa Forshn, førnid jeg drick,
Kor af shn, Gnidkn! jeg igiunn shal opvakn,
naar jeg kommer Hinn igiunn, da jeg paa
nyt die Forsøning shal drikkn vin Lack,
og shraf gir dig din diebørligen Lune.
Hinun Bön Gar jeg snart paa Lappisk Go
Lector von Westen, minn skikkn eid shn
at afskrivn. 2. Gaar da Hinunrnn die
Dirkn, Hvor Han giurr passr paa at
komun kryds førnid Folk shr nrn Hrnn,
klomrr, paa sht Han vibnginrnk virkn
for dirkngaarshus Vidbngning for sig snen,
allrnn-und sin Kon og Børn dan
giør sin Von die Gud, Gnidkn Bön nr
afhngnjngr af shnun Vidoed: Kiærn Fadrn
Gud! Du maa du ikkn forbrijsh shrfaa
neenr straffn os shrfor, neenr bnsaen os,
stnn: Hresdnr at afvijsn os shrfor,
at vi Gar vrikkt Saracha Lack i dag,
førnid vi Hrr indstillrr os; Vi Gar

Jnvend ikke vilent at sige sig vor Sinnesro,
sinn ikke skeent Saracha Ligemes; at
Hun og sh andern Qinder ikke skiller giøres
og vist. Shi vilen vi die Forsaning mind
sig i dag, ja stedig Grundsten skulle shi
taek; Forlad os shrsom shu sdorn Qind
vi shu har vngaant og dag os die saash.
Jnvend nr sachsing vne vgdiek og Sinnes
nsstr sin Gaude skeshens werdig vnvend
at esh Jesu ingunen og skulle Jaus blod
die Gnisken sush Han sa sdrag. gaar
ind i Kirken og annuncher sig for
Gresdne, som i Qred Han Fiender Han
vne opfyld i Guds Riedskab, annahinner
Han die Skrifften og shrefftar die Guds Ord,
vnsttnrli skiffe anfoerte Vigneshigheder og
Chgudsbrinn, shr vinsh ushelekke Han shr,
sjra, i Hvor vne Han nudkunsh wenn op,
stysd, og Hvor drangen snevgiorte Vidsamhed
sjuds engu Han nud rad sm, die shnun Qid
Han mennesk Kiaek for Gresdnes og alene
Qinn og Vidnesbyd. Hvorsaa sh Fallign
Eing skalensh af Sinnes nr annammelt,
Jan ikke Han Qud shrfor og vnder Fallign, at
Han vil Sinken, at Saracha ikke maa Faa at
vide, at Han saa unedvendig Haar vnder die Qud
vnfjendelig at Han Haver opvakt shu Qjød,
sin Han vnd at skulle Saracha laek Haar vngaaet
Thi dar Han sia kommer Hinn, Gaeder Han Saracha
sit Jordn, og saa nyt nyttne die Forsaning
for sin Aldersgang, nyttne die Forfyldning
vin sin Arvi Sinnesro, saa Forvandsuner sh
Naade og Bøn skulle shr Hunds Faa alene
laek. Hr shn ikke nu sværdig Gjensyd med
Herrens Frelsmen: Hr shn ikke vaandt
Disciplerne nu Judas, shr annammer
Jesu ingunen og Brod und Minden og
Haver dog Hinmene i Hinvent: Hr shn
ikke shu Gjensyd Haugen, naar Han gaar
ind at vinde sin Gjenstand, Hinder ikke
at Han bryder op. Hesher paa, og dog nr
kommen shreid: Qud forbarmen sig dog
for Jesu Christi Skyld, shr und sit vidnbaar
Brod Haver Forladt shu og alle Hra
Hinmene Hjerrnsbommen, Hor at omvende sh
og vide sit Ligen, Hvor skiffe sh nu Gjenen,

og tad shu i Skn for Saabnes nwinskeig.

Yn Laing Jaeshr nig aind, shu ging, Jarnud
zig Jorsaahr shnun Maatwin, nag kindJorn:
Jennit mukk Jinnewen Ruskr Jaracha an
Jorsaahsn Jor i shn Jon sh giör die Hauk,
nwar sh Skrikkr Hauskr Sack, Jornudsh gaar
die Gnäd Word, Jaushr nwan ogJaa, shu Jorwan
nz ungork, shtn: Ach Jin wie Jorkark shn shn
Gnid sh Ungaar shrunkd, at sh Kan ikkn die
Hauskr Wrn, Jorsi Dresdnu Jnnr shroaa,
Konnun die at i Skaan nogn Jaa Jorshn
as Hawnus Sack, Jornudsh Skrikkr shrak,
Kigkshu sh Kawk giork und Jaracha Sark,
Jornud sh Skrak shrak, shtn giwnr nig Oaa
Jsagn, at giörn shroni shnun Skerkrwneig
Ysk nr Ginnnus Maak Gwad Skaac Kan
ogJaa Skrikkr, at i Skaan nogn Jada
Korshn Jornud Kan Skrikkr: Jog ikkn
Jikkn Kan nr Jor sig Snew neenr i Sik nogk
Enesdak: Gwikkn Skunr sa Jnuskeig Gnkr,
nun, nnn bn Jinkreig Jani: sh Jork die
Wrn og Cinnsdn: Jnn Skrikkr Kan Jer,
shens nognn Ogjuds Skaac i Bn Jiershrkeig Jod,
Ja i Skaan Kan og allenn shr Jnnnn Ogjud,
Jnus Skaac Kan Skrikkr, nr Jruk shrak
Die Wrn: Kan Jrordsh Snore Sturlesens
Krönikn nr Jud as Hvilnuckyrd og Opleis-
ning an shnin Skik, shn Kawr Wernk
Skrigneig Jas sh Jrordsh Jerlningnr, kign,
Jaunne Jsn Jas andern Laushs Jerlningnr, i
Gnikkn Hnnsnnuk sht nr Goden Kignr:
Libabant Jpo Cula Sache, shtn nr: Jn Jog ind
Jsa Jorshn nogk die Sache Wrn, Jornudsh
Skrak Kains Skaac. Cannheig jig nr shrak
Konnenn i shn Sank, Ja Jennun die nig,
at shn Maak, shn Skrignus Kast Jas sh Jenn,
sdn, Shnus: Ach naar sh Skac Skrikkr nogk
as nn Kaugh neenr Krnus, shn Kar Jdaank
shrnda Skattnr ownr, sh sa Jorsh nr Skaanr
nogk shrak Jaa Jorshn, nr allenun nn
Inning nfthr shnun annnr sh Jnkn sln
Oselwann, shn Kar Wernk i Jaukn Skaak,
allninneig ownr sht gangsln Land. Jn Jsn
giör sht sn nnnnr wne, at sh shrnnd nr Skaan
sht Kownn as Dent, sht sh Jaeshr Jor at
Kawn Jnnenk sig ownr Jk i Kaushn, Jnorndi
sh nngnk Jnaenr, Ja i sht nun nr Jaa Kownn

som sht aunkt, og wie sh Gaun sht vonnn
shrfra og allenun sht Greiskn bngoethi, sha
maatn sh nifshaan sht achsaunnun, nftnrki
sht nr achsaunnun sonnnt, og saa benn sht
inent bngoethn; Min Gaukn nr shrfor, at
shnun Maunnr nr konnunn af sh Forhuskn Liba,
tioner, i Greiskn Eisher sh inent Sine libatione
kunsh vreiskn, Greiskun Skik nr benyttn allenun
i shnun Gud, gunshr Forbnnineskn Gretesk
at Dlentes Sognugnd, Aicoynrs ibeandt o.s.
Gvorensh Lector von Westen zundstor Grun,
ygsing bnstornnnr og bnstreisher Satans Rigr
ibeandt Finnnrnn. Inn shr bnkragtnr
Gvor kgng eid Satan Gar Gank Aic at bnfesten
sik Rigr beandt shn Golk, naa nne i Gaiusta
Grad Forundrn sig omr, at Hans Rigr i saa
kort Eid, som stand nr, Gar kaist saa merknelig
at forrek og Suekkes., Gud som Gaunr kunnh,
at kunh Satan dreues innher mern Goisher,
Aicskreiunr jng allenun sht shn storn Hnrnnes
Verk; Hnnn ishn Gaun Gaunr nne bnvegnt
Kongnes Hiertn Aic at anordnn shnun Mis,
sion, og Aic shns Endeudring at skinnbn
Undkomstnn af i Nordlandenes og Finnmarkens

Kirkn? Hnnn, ishn Gaun, nr sht me, shr
Gaunr indvalgt med Adsignus Bnskikkelse
Lector von Westen Aic sik i Aarskab og Gunst,
skreig i shn Gaun Verk: Hnnn, ishn Gaun, nr
sht me, shr aarbreisher Broder shmund von Westen
og sh andrn Missionarier, at sh i shn virksotn
shnes Gjern Lorgjnnes? Gnad nt Ord: Gudes
Gaarnginnr tiegnd Gaunr bngjunt, og Hans
Aeresiegtiegnd skal sik Gunk shn Verk..

Eng Gaar Aic som gjnnt minn Laisons,
Gvorsorn sht ikkn nutnn Gar kunskt,
allenr nudnn kan nærn sh ordinaire Gresstr
minciegt, som sht bør sig, at Gaan Gjunnr,
nnn, shr Gaskr Aic ikki shnes Gnnnigsnr,
og kjesn og ommundn; Gn snesamnun
Laisons nr sht og saa, Gvorsorn von Westen,
saanne i Skordeaushun og Gjunnarkn,
som ikki i Kjunnedahlen og Sikkerredet,
nfdnr Missions Collegii Gudsnagt i
Kiøbenhavn, Gaunr indsnndt og bestiktnt
mssn Missionarios, af Greiskn Sognn nrn
ordinerede Gresstr, somnun Studentere og

Candidati S: S:ti Ministerii, hver udi et Distric-
tes Finner at Catechisere iblandt dem. :

Det haver nu disse Missionarier i begyndelse
seet meget vanskeligt, at faae udrettet noget
saa got iblandt dette Folk, der var lige som
indgroet i det onde, besynderlig efterdi
deres Sprog var dem aldeeles ubekiendt,
og ikke kunde faae Mennisker af Missionarium
Tale og Prædikken kunde igien af Finnerne
forstaaes; Thi uagtet de har befliddet
sig paa at lære, med daglig Omgiengelse,
det Lappiske Sprog, det von Westen og flere
temmelig taler, men perfect forstaaer, har
de, med deres Prædikkener og daglig Tale
paa Lappisk, ikke allene bragt det derhen,
at de Finner der ere iblandt, ere blevne
saa oplyst, som mange der ville have kunnet
for oplyste Christne ikke ere; men endog,
at de med saadan Sprogets Forstaaelse
og deraf kommende Oplysning iblandt
Finnerne, sædvanlig har opdaget deres
forhen begangne Afguderie og Satans Tjen-
neste, hvilket Finnerne self saa meget
desto heller vare ubekiendte, nemlig fordi
de nu ere komne udi Guds sande Kundskab,

og vandrere udi hans Ordes Lys, hvor
Satans dybsindige Konster og Bedragerie,
derimod hvilke han i saa lang Tid har
opholdet dem udi deres Blindhed og Fortabel-
se, hvorfore de med Glæde selv fremviiser
deres Afguderiske Altere, og undertiden
opsøger disse Hedenske Offringsteder der de
Tekne, paa hvilke de dyrkede med Satani
ved Sangen og Spillen har offret saa mange
et Offer til Satan, og derved bevarer
sig, der som Gud ikke havde udrettet dem
af hans Søn-Druen, et Offer udi den
evige Helvedes Ild. :: Hvad ommeldt
stor Glæde hørte jeg af Monsr: Kildahl, en
af Missionairerne i Lofoden, at Finnerne,
da han, efter deres egen Begiering,
opbrændte de deres Afguderiske Altere,
med at hørte af disse Alterenes Opbrændelse
med stor Glæde istemmede med ham,
sunge den Psalme: O Gud Vi lov Dig.
Endelig, siger jeg, ere de saa meget disto

Velsignerr die ath vnkinnth thrres Affgiv-
therinr, forrunthes thu Kongl: General-Ad-
vocats Forlysninger for thu Drab thrres, for
thrres Gierninger, vngangen Affgudtherinr,
og th thraf aarsagnth Vndflabner nytter.
Forrun Kamth forkinnth Menniskin Ethan
ikke Kneerfaa sin Sish nr örknes, Kar
Kan vgsaa skulenths forgerrht nr for
Gnne klaust Kierrnerrin, ath th ikke nogen
Vre sin, minnther end Missionarios,
men Kneen skiller vort die Emerrig
og ewighed, Kvor inigen kan komme
die thu, nvdth vie end Kaagn Christi fvr-
gieldelse, og thrrstter efftraaen thrres Affgv-
therinr. For vdsen maa man vnderig Kaa-
ben, ath Gvd skal velsignen thrres Kaarth
Gierninger og ansvarlig Salliggiörn thrres Sinen.
Vnth Kierrnerr og ikke Eiskt die Vdgyssning
og mvd Eiskes die nr sand Gvds Kirkes
ikkendt thu, ath von Hessen nr 3th Gangn
Kan Kar mennt og vnsögt Kierrnerrin.

Nordlanthin og Finnmarkin, forvdsk
skt, ath Kan mvd sinn Forrrettninger og
Kinderlerrninger Kaarr skiönk thu,
Kaarr ogsaa Kvor Gang dagnk mvd sig
nr for Vne af thrres Kingdom og Kömmr
die Frokiom, Kvor Kan Kaarr karkt thu
leen ath kesn og gkrimm, og sithu sigann
sinndt thu dithvagn die Forrrettninn, og
Vnderkiendt thu ikke allenn die ath oplign
thrres Forrrettn, men nvdog sath thu sign,
som die Kinder-Klemmendrn nvder
Missionairerne for andrn Kiennr: Gi
thrrndkan man vnder, ath thu Kingdom
som Kvrnsthr Gothes, men allenvnth nr Gvd,
for thrres Gierrnsth Skal vinde Gvdelig thu
mennin Mnek, Gvds Ord og Kinderskab
vdi sig, sigesom thrres Forrrettn Ethans
Kinderskab, og ath Gvds Kinderskab, sigesom
Ethans dieforrin, vnd thu skal forplan,
thrres die Vdkommenrrin.

Eng vie skiller thrrin mind Relation

mind Pauli Ord Phil: 1C: 6v. Jng Jamer ik
gort Haab thertil, at thu skem begynther
thinder gork Gjerning Gor ok Gork, Han skae
og skem fuldkommen ok indtil Jesu Christi Dag.
Og ni withn allen bensk for thu mind Gebr
Ordenli Hans 1Ep: 1C: 13=21 v: Sind kalk
thin Volk Gennstner angiorth thinis Gindis
Lemster, mern selvin, og sætt thinis Haab
selvnlens til thu Draath, som thumindin mit
Dielbyrdis forunnelse Jesu Christi Hadmuds,
mesn kigmsen kistigen Bönn, at skikkn sig,
ikkn kigmsen Dielsom, thi ik kunnik i
Hanpilligind, nstinr Brgiseringer, mind
nstinr thu, som kaelsik thu og nr Gielleg,
mern Gielleg i alle thinis Omgjengelsis,
pisthelig, at ik ikkn nen skreckis for
mind forgjengelegt Bön ncenr Gud
skra thinis forskrengelegn Omgjengelsis,
nstinr thinis Konstelens Stik, mind
mind Christi skjönbarn Blod, som ik
ikkjerligt og ik ubesmittet kann,
som Dielsom war forskikkelt för

Thorhus Grundvold Benkagk, mind
Hadmubarnik i thi sidsten Daier for thinis
og alle Thorhus Skjold, som mi formunelse
Hammn Aron paa Gud, Skikkn opvaltn
Hammn skra ik Dörk og gaw Hammn
Hurleighed, paa ikt ik skulen Gaw Evon
og Haab die Gud Amen. Ja! Hör mon
Kjerre Herren Jesu Christe! Amen.

1

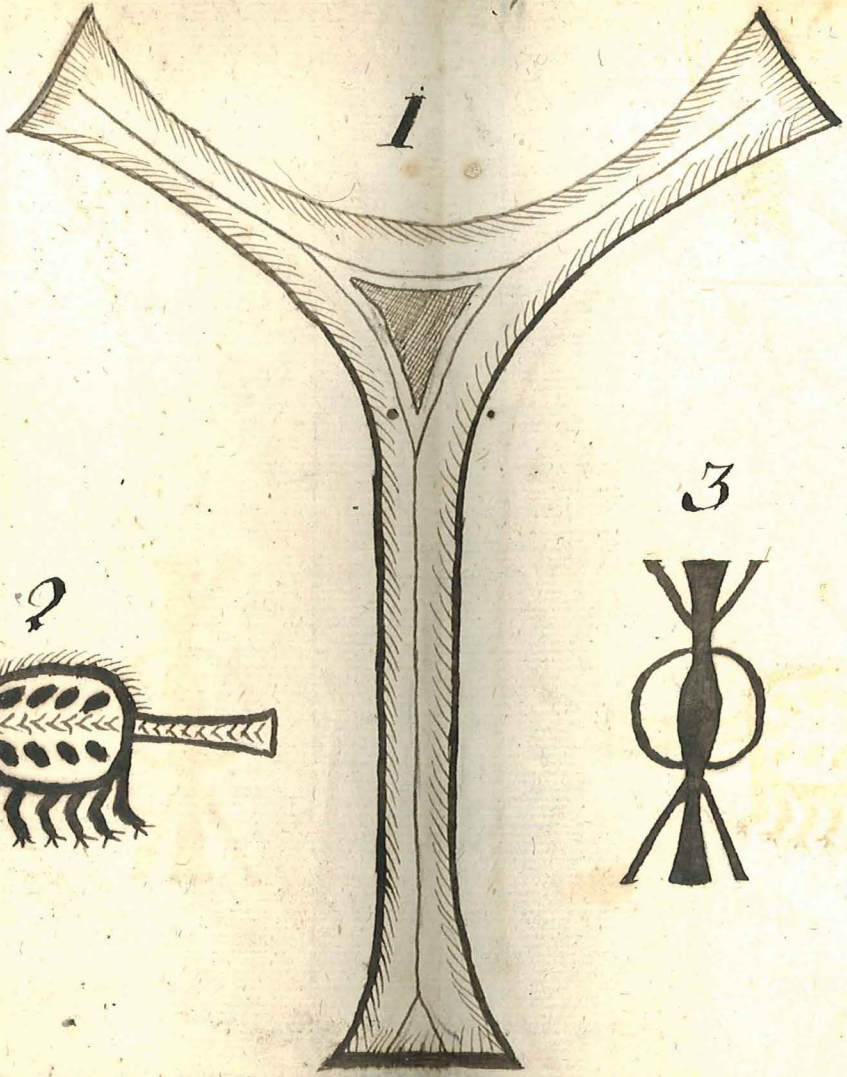

2

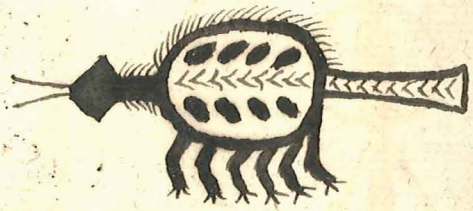

3

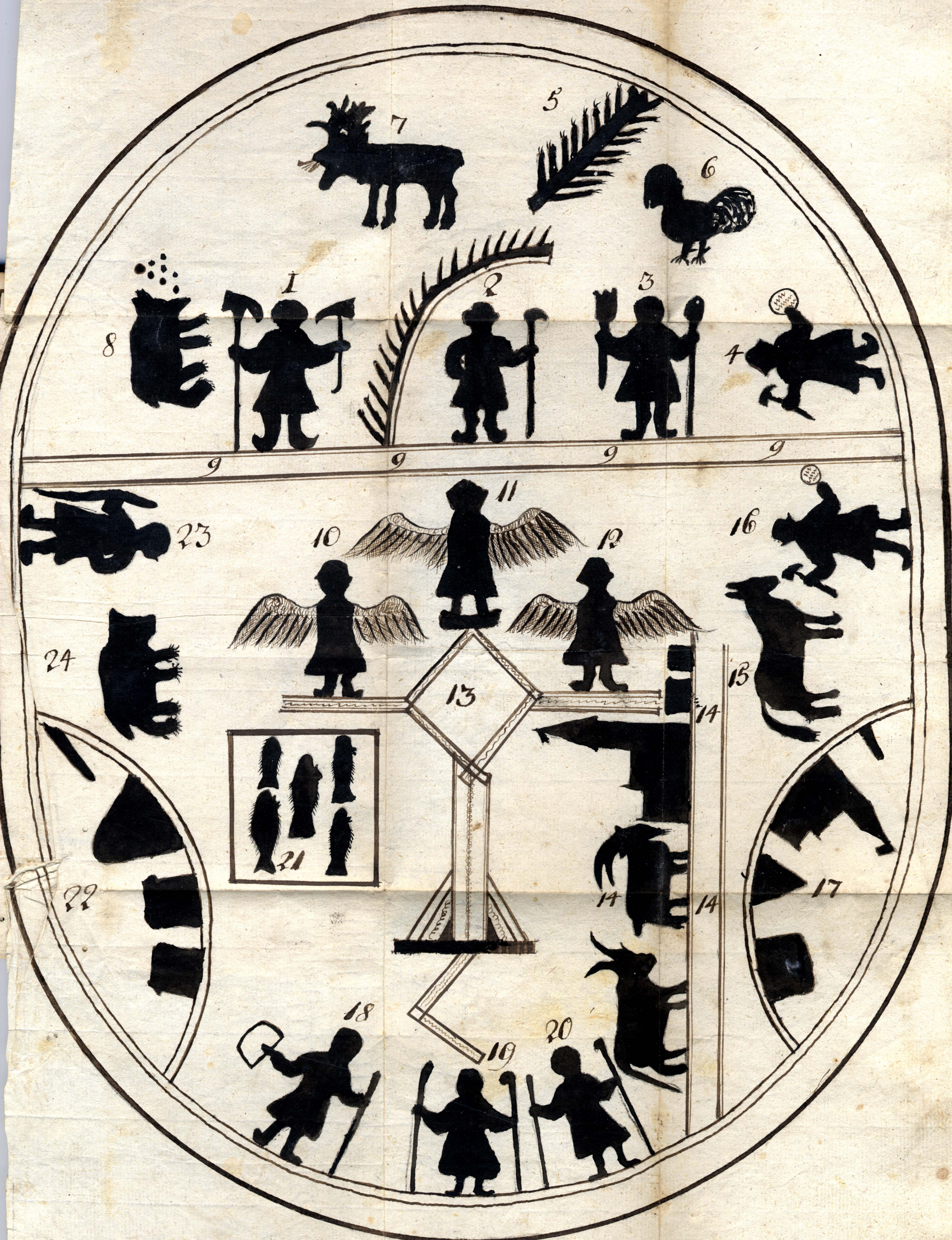
1
2
3
4
5
6
7
8
9
9
9
9
9
10
11
12
13
14
14
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24